

Επίσημη Εφημερίδα αριθ. L 105 της 13/04/2006 σ. 0001 - 0032

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

της 15ης Μαρτίου 2006

για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 και το άρθρο 62 παράγραφος 2 στοιχείο α),

την πρόταση της Επιτροπής,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης [1],

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η θέσπιση μέτρων κατά το άρθρο 62 παράγραφος 1 της συνθήκης, προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι δεν θα υπάρχει συνοριακός έλεγχος των προσώπων που διέρχονται εσωτερικά σύνορα αποτελεί συστατικό στοιχείο του στόχου της Ένωσης για τη δημιουργία χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, όπως καθορίζει το άρθρο 14 της συνθήκης.

(2) Σύμφωνα με το άρθρο 61 της συνθήκης, η δημιουργία χώρου ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων πρέπει να πλαισιώνεται από συνοδευτικά μέτρα. Η κοινή πολιτική σχετικά με τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων, την οποία προβλέπει το άρθρο 62 παράγραφος 2 της συνθήκης, ανήκει στα μέτρα αυτά.

(3) Η θέσπιση κοινών μέτρων για τη διέλευση προσώπων από τα εσωτερικά σύνορα και τον έλεγχο των εξωτερικών συνόρων πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις διατάξεις του κεκτημένου Σένγκεν που ενσωματώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση και, κυρίως, τις αντίστοιχες διατάξεις της σύμβασης εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν, της 14ης Ιουνίου 1985, μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών της Οικονομικής Ένωσης Μπενελούξ, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα [2] καθώς και του κοινού εγχειριδίου [3].

(4) Όσον αφορά τον έλεγχο των εξωτερικών συνόρων, η θέσπιση κοινών νομοθετικών διατάξεων, κυρίως με ενοποίηση και ανάπτυξη του κοινοτικού κεκτημένου, αποτελεί ένα από τα ουσιαστικά συστατικά της κοινής πολιτικής διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων, όπως καθορίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 7ης Μαΐου 2002, με τίτλο "Ολοκληρωμένη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης". Ο στόχος αυτός συμπεριελήφθη στο σχέδιο για τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 13 Ιουνίου 2002 και υποστηρίχθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Σεβίλλης της 21ης και 22ας Ιουνίου 2002, καθώς και από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Θεσσαλονίκης της 19ης και 20ής Ιουνίου 2003.

(5) Ο προσδιορισμός κοινού καθεστώτος σχετικά με τη διέλευση προσώπων από τα σύνορα δεν θίγει ούτε

επηρεάζει τα δικαιώματα ελεύθερης κυκλοφορίας των οποίων απολαύουν οι πολίτες της Ένωσης και τα μέλη της οικογενείας τους, καθώς και οι υπήκοοι τρίτων χωρών και τα μέλη της οικογενείας τους οι οποίοι, δυνάμει συμφωνιών μεταξύ της Κοινότητας και των κρατών μελών της αφενός και αυτών των χωρών αφετέρου, απολαύουν δικαιωμάτων ελεύθερης κυκλοφορίας ισοδυνάμων με εκείνα των πολιτών της Ένωσης.

(6) Ο έλεγχος των συνόρων δεν γίνεται μόνο προς το συμφέρον των κρατών μελών στα εξωτερικά σύνορα των οποίων ασκείται αλλά προς το συμφέρον όλων των κρατών μελών που έχουν καταργήσει τον έλεγχο στα εσωτερικά τους σύνορα. Ο έλεγχος θα πρέπει να συμβάλλει στην καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης και της εμπορίας ανθρώπων, καθώς και στην πρόληψη κάθε απειλής κατά της εσωτερικής ασφάλειας, της δημόσιας τάξης, της δημόσιας υγείας και των διεθνών σχέσεων των κρατών μελών.

(7) Ο έλεγχος των συνόρων θα πρέπει να διεξάγεται υπό συνθήκες πλήρους σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Ο έλεγχος των συνόρων θα πρέπει να διεξάγεται κατά επαγγελματικό τρόπο και με το δέοντα σεβασμό και να είναι ανάλογος προς τους επιδιωκόμενους στόχους.

(8) Ο έλεγχος των συνόρων περιλαμβάνει όχι μόνο τον έλεγχο προσώπων στα συνοριακά σημεία διέλευσης και την επιτήρηση μεταξύ των σημείων αυτών αλλά και ανάλυση των κινδύνων για την εσωτερική ασφάλεια και των ενδεχόμενων απειλών κατά της ασφάλειας των εξωτερικών συνόρων. Πρέπει, κατά συνέπεια, να ορισθούν οι προϋποθέσεις, τα κριτήρια καθώς και οι λεπτομερείς κανόνες που διέπουν ταυτόχρονα τις διαδικασίες ελέγχου στα συνοριακά σημεία διέλευσης και την επιτήρηση.

(9) Για να αποφευχθεί η υπερβολική αναμονή στα σύνορα, θα πρέπει να προβλεφθούν, σε περίπτωση εξαιρετικών και απρόβλεπτων συνθηκών, δυνατότητες απλούστευσης των ελέγχων στα εξωτερικά σύνορα. Η συστηματική επίθεση σφραγίδων στα έγγραφα υπηκόων τρίτων χωρών θα παραμείνει υποχρεωτική σε περίπτωση απλούστευσης των συνοριακών ελέγχων. Με τις σφραγίδες αποδεικνύεται με ασφάλεια η ημερομηνία και το σημείο διέλευσης των συνόρων, χωρίς πάντοτε να αποδεικνύεται ότι έχουν διεξαχθεί όλοι οι απαιτούμενοι έλεγχοι των ταξιδιωτικών εγγράφων.

(10) Για να μειωθεί η αναμονή των δικαιούχων του κοινοτικού δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας, πρέπει επίσης να προβλεφθούν, εφόσον το επιτρέπουν οι συνθήκες, χωριστές λωρίδες στα σημεία διέλευσης των συνόρων, σηματοδοτημένες με ενιαίες σε όλα τα κράτη μέλη ενδείξεις. Χωριστές λωρίδες πρέπει να προβλέπονται στους διεθνείς αερολιμένες. Όπου θεωρείται σκόπιμο και εφόσον το επιτρέπουν οι τοπικές συνθήκες, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο χωριστών λωρίδων σε χερσαία και θαλάσσια συνοριακά σημεία διέλευσης.

(11) Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο έλεγχος στα εξωτερικά σύνορα να μην εμποδίζει σοβαρά τις εμπορικές, κοινωνικές και πολιτιστικές συναλλαγές. Προς το σκοπό αυτό, πρέπει να διαθέτουν επαρκές προσωπικό και πόρους.

(12) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίσουν την εθνική υπηρεσία ή τις εθνικές υπηρεσίες που είναι αρμόδιες, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, να εκτελούν αποστολές φύλαξης των συνόρων. Όταν υπάρχουν στο ίδιο κράτος μέλος περισσότερες υπηρεσίες αρμόδιες για τη φύλαξη των συνόρων θα πρέπει να εξασφαλίζεται η στενή και διαρκής συνεργασία τους.

(13) Η επιχειρησιακή συνεργασία και η βοήθεια μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά τον έλεγχο των συνόρων θα πρέπει να διοικείται και να συντονίζεται από τον "Ευρωπαϊκό οργανισμό για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών" που δημιουργήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 [4].

(14) Ο παρών κανονισμός δεν επηρεάζει τους ελέγχους στο πλαίσιο των γενικών αστυνομικών αρμοδιοτήτων, τους ελέγχους ασφαλείας επί προσώπων που είναι ανάλογοι με τους ελέγχους που διεξάγονται για εσωτερικές πτήσεις, ούτε τις δυνατότητες των κρατών μελών να διενεργούν εκτάκτως ελέγχους των αποσκευών σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3925/91 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1991, για την κατάργηση των ελέγχων και διατυπώσεων που εφαρμόζονται στις χειραποσκευές και τις παραδιδόμενες αποσκευές προσώπων που πραγματοποιούν ενδοκοινοτικές πτήσεις καθώς και στις αποσκευές των προσώπων που πραγματοποιούν ενδοκοινοτικό θαλάσσιο ταξίδι [5], ούτε τις εθνικές νομοθεσίες που αφορούν την επίδειξη ταξιδιωτικών εγγράφων και δελτίων ταυτότητας ή την υποχρέωση γνωστοποίησης της παρουσίας προσώπου στην επικράτεια του

συγκεκριμένου κράτους μέλους.

(15) Σε περίπτωση σοβαρής απειλής κατά της δημόσιας τάξης ή της εσωτερικής ασφάλειας κράτους μέλους, το κράτος αυτό θα πρέπει να έχει επίσης τη δυνατότητα να επαναφέρει προσωρινά τον έλεγχο των εσωτερικών του συνόρων. Θα πρέπει να προσδιορισθούν οι σχετικές προϋποθέσεις και διαδικασίες για να διαφυλαχθεί ο εξαιρετικός χαρακτήρας του μέτρου και η αρχή της αναλογικότητας. Η έκταση και η διάρκεια της προσωρινής επαναφοράς του ελέγχου των εσωτερικών συνόρων θα πρέπει να περιορίζεται στα απολύτως απαραίτητα για την αντιμετώπιση της απειλής.

(16) Σε ένα χώρο ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων, η επαναφορά του ελέγχου των εσωτερικών συνόρων θα πρέπει να αποτελεί εξαίρεση. Δεν θα πρέπει να διενεργείται έλεγχος των συνόρων ή να επιβάλλονται διατυπώσεις εκ μόνου του γεγονότος της διέλευσης συνόρων.

(17) Θα πρέπει να προβλεφθεί διαδικασία που να επιτρέπει στην Επιτροπή να προσαρμόζει ορισμένους λεπτομερείς πρακτικούς κανόνες που διέπουν τον έλεγχο των συνόρων. Σε αυτές τις περιπτώσεις, τα απαραίτητα μέτρα για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να θεσπισθούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή [6].

(18) Θα πρέπει να προβλεφθεί επίσης διαδικασία η οποία θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να γνωστοποιούν στην Επιτροπή τυχόν αλλαγές των λοιπών λεπτομερών πρακτικών κανόνων που διέπουν τον έλεγχο των συνόρων.

(19) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η θέσπιση κανόνων για τη διέλευση των συνόρων, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορεί συνεπώς να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Κοινότητας, η Κοινότητα δύναται να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.

(20) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες που αναγνωρίζονται κυρίως από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τίθεται σε εφαρμογή τηρουμένων των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά τη διεθνή προστασία και τη μη επαναπροώθηση.

(21) Κατά παρέκκλιση του άρθρου 299 της συνθήκης, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται μόνο στα ευρωπαϊκά εδάφη της Γαλλίας και των Κάτω Χωρών. Δεν θίγει τις ειδικές ρυθμίσεις που ισχύουν για τη Θέουτα και τη Μελίλλια, όπως ορίζονται με τη συμφωνία για την πράξη προσχώρησης του Βασιλείου της Ισπανίας στη σύμβαση εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν της 14ης Ιουνίου 1985 [7].

(22) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας, που προσαρτάται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του. Δεδομένου ότι ο παρών κανονισμός αναπτύσσει το κεκτημένο Σένγκεν κατ' εφαρμογή των διατάξεων του τίτλου IV του τρίτου μέρους της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Δανία, σύμφωνα με το άρθρο 5 του εν λόγω πρωτοκόλλου, θα πρέπει να αποφασίσει, εντός έξι μηνών από την έκδοση του παρόντος κανονισμού, εάν θα τον μεταφέρει στο εθνικό της δίκαιο.

(23) Όσον αφορά την Ισλανδία και τη Νορβηγία, ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια της συμφωνίας που συνήφθη από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας σχετικά με τη σύνδεση των εν λόγω χωρών προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την περαιτέρω ανάπτυξη του κεκτημένου Σένγκεν [8], που υπάγονται στον τομέα που αναφέρεται στο άρθρο 1 σημείο Α της απόφασης 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου [9] σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας.

(24) Θα πρέπει να προβλεφθεί ρύθμιση η οποία θα επιτρέπει στους αντιπροσώπους της Ισλανδίας και της Νορβηγίας να συνδεθούν με τις εργασίες των επιτροπών που επικουρούν την Επιτροπή κατά την άσκηση των εκτελεστικών της εξουσιών. Έχει εξετασθεί το ενδεχόμενο τέτοιας ρύθμισης στην ανταλλαγή επιστολών μεταξύ του

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Ισλανδίας και του Βασιλείου της Νορβηγίας σχετικά με τις επιτροπές που επικουρούν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά την άσκηση των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων της [10], η οποία έχει προσαρτηθεί στην προαναφερθείσα συμφωνία.

(25) Όσον αφορά την Ελβετία, ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την περαιτέρω ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν, οι οποίες εμπίπτουν στον τομέα του άρθρου 1 στοιχείο Α της απόφασης 1999/437/ΕΚ σε συνδυασμό με το άρθρο 4 παράγραφος 1 των αποφάσεων του Συμβουλίου 2004/849/ΕΚ [11] και 2004/860/ΕΚ [12].

(26) Θα πρέπει να προβλεφθεί ρύθμιση η οποία θα επιτρέπει στους αντιπροσώπους της Ελβετίας να συνδεθούν με τις εργασίες των επιτροπών που επικουρούν την Επιτροπή κατά την άσκηση των εκτελεστικών της εξουσιών. Έχει εξετασθεί το ενδεχόμενο τέτοιας ρύθμισης στην ανταλλαγή επιστολών μεταξύ της Κοινότητας και της Ελβετίας, η οποία έχει προσαρτηθεί στην προαναφερθείσα συμφωνία.

(27) Ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν στις οποίες το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετέχει, σύμφωνα με την απόφαση 2000/365/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, σχετικά με το αίτημα του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας να συμμετέχει σε ορισμένες από τις διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν [13]. Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετέχει, κατά συνέπεια, στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.

(28) Ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν στις οποίες η Ιρλανδία δεν συμμετέχει, σύμφωνα με την απόφαση 2002/192/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2002, σχετικά με το αίτημα της Ιρλανδίας να συμμετέχει σε ορισμένες από τις διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν [14]. Η Ιρλανδία δεν συμμετέχει, συνεπώς, στην έκδοση του εν λόγω κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.

(29) Στον παρόντα κανονισμό, το άρθρο 1 πρώτη περίοδος, το άρθρο 5 παράγραφος 4 στοιχείο α), ο τίτλος ΙΙΙ καθώς και οι διατάξεις του τίτλου ΙΙ και τα παραρτήματά του που αφορούν το σύστημα πληροφοριών Σένγκεν (SIS), αποτελούν διατάξεις βασιζόμενες στο κεκτημένο του Σένγκεν ή άλλως σχετιζόμενες με αυτό, κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 2 της πράξης προσχώρησης του 2003,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και αρχές

Ο παρών κανονισμός προβλέπει ότι δεν διενεργείται συνοριακός έλεγχος προσώπων κατά τη διέλευση των εσωτερικών συνόρων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τους κανόνες συνοριακού ελέγχου προσώπων κατά τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:

1. "εσωτερικά σύνορα":

α) τα κοινά χερσαία σύνορα, περιλαμβανομένων των ποτάμιων και λιμναίων συνόρων, μεταξύ των κρατών μελών·

β) οι αερολιμένες των κρατών μελών για τις εσωτερικές πτήσεις·

γ) οι θαλάσσιοι, ποτάμιοι και λιμναίοι λιμένες των κρατών μελών για τα τακτικά δρομολόγια οχηματαγωγών·

2. "εξωτερικά σύνορα": τα χερσαία, ποτάμια, λιμναία και θαλάσσια σύνορα, καθώς και οι αερολιμένες και ποτάμιοι, θαλάσσιοι και λιμναίοι λιμένες των κρατών μελών, εφόσον δεν αποτελούν εσωτερικά σύνορα·

3. "εσωτερική πτήση": κάθε πτήση που πραγματοποιείται αποκλειστικά από ή προς τις επικράτειες των κρατών μελών χωρίς στάση στην επικράτεια τρίτης χώρας·

4. "τακτικό δρομολόγιο οχηματαγωγών": κάθε δρομολόγιο με οχηματαγωγά μεταξύ δύο ή περισσότερων συγκεκριμένων λιμένων που ευρίσκονται στην επικράτεια των κρατών μελών, χωρίς στάση σε λιμένες που ευρίσκονται εκτός της επικράτειας των κρατών μελών, που περιλαμβάνει τη μεταφορά προσώπων και οχημάτων σύμφωνα με δημοσιευμένο ωράριο·

5. "δικαιούχοι του κοινοτικού δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας":

α) οι πολίτες της Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 17 παράγραφος 1 της συνθήκης, καθώς και οι υπήκοοι τρίτων χωρών οι οποίοι είναι μέλη της οικογενείας πολίτη της Ένωσης με δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας σύμφωνα με την οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών [15]·

β) οι υπήκοοι τρίτων χωρών και τα μέλη της οικογενείας τους, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, εφόσον, δυνάμει συμφωνιών που έχουν συναφθεί μεταξύ της Κοινότητας και των κρατών μελών της αφενός και αυτών των τρίτων χωρών αφετέρου, απολαύουν δικαιωμάτων ελεύθερης κυκλοφορίας ισοδυνάμων με τα δικαιώματα των πολιτών της Ένωσης·

6. "υπήκοος τρίτης χώρας": οποιοσδήποτε δεν είναι υπήκοος της Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 17 παράγραφος 1 της συνθήκης και δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του σημείου 5 του παρόντος άρθρου·

7. "πρόσωπο που έχει καταχωριστεί ως ανεπιθύμητο": κάθε υπήκοος τρίτης χώρας που έχει καταχωριστεί στο σύστημα πληροφοριών Σένγκεν βάσει του άρθρου 96 της σύμβασης Σένγκεν και για τους σκοπούς του άρθρου αυτού·

8. "συνοριακό σημείο διέλευσης": κάθε σημείο διέλευσης επιτρεπόμενο από τις αρμόδιες αρχές για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων·

9. "έλεγχος των συνόρων": οι δραστηριότητες που αναλαμβάνονται στα σύνορα, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και για τους σκοπούς του, αποκλειστικής συνεπεία πρόθεσης διέλευσης ή συνεπεία διέλευσης των συνόρων, ασχέτως άλλου λόγου· οι εν λόγω δραστηριότητες συνίστανται στους συνοριακούς ελέγχους και στην επιτήρηση των συνόρων·

10. "συνοριακοί έλεγχοι": οι έλεγχοι στα συνοριακά σημεία διέλευσης, προκειμένου να εξακριβωθεί ότι τα πρόσωπα, τα μέσα μεταφοράς τους και τα αντικείμενα που έχουν στην κατοχή τους δικαιούνται να εισέλθουν στην επικράτεια των κρατών μελών ή να την εγκαταλείψουν·

11. "επιτήρηση των συνόρων": η επιτήρηση των συνόρων εκτός των συνοριακών σημείων διέλευσης και η επιτήρηση των συνοριακών σημείων διέλευσης εκτός των καθορισμένων ωραρίων λειτουργίας, ώστε να μη γίνεται παράκαμψη των συνοριακών ελέγχων·

12. "έλεγχος δεύτερης γραμμής": ο περαιτέρω έλεγχος που μπορεί να διενεργηθεί σε ειδική τοποθεσία μακριά από την τοποθεσία στην οποία διεξάγεται ο γενικός έλεγχος (πρώτη γραμμή)·

13. "συνριοφύλακας": δημόσιος υπάλληλος ο οποίος, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, υπηρετεί είτε σε συνιοιακό σημείο διέλευσης είτε κατά μήκος των συνόρων ή σε άμεση εγγύτητα προς αυτά και ο οποίος εκτελεί καθήκοντα ελέγχου των συνόρων, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και το εθνικό δίκαιο·

14. "μεταφορέας": φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εκτελεί κατ' επάγγελμα τη μεταφορά προσώπων·

15. "τίτλος διαμονής":

α) κάθε τίτλος διαμονής εκδιδόμενος από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τον ενιαίο τύπο που καθορίζεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1030/2002 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για την καθιέρωση αδειών διαμονής ενιαίου τύπου για τους υπηκόους τρίτων χωρών [16]·

β) κάθε άλλο έγγραφο χορηγούμενο από κράτος μέλος σε υπηκόους τρίτου κράτους με το οποίο τους επιτρέπεται η παραμονή ή η επανείσοδος στο έδαφός του, εκτός των προσωρινών αδειών που χορηγούνται μέχρις ότου εξετασθεί η πρώτη αίτηση τίτλου διαμονής κατά το στοιχείο α) ή αίτηση ασύλου·

16. "κρουαζιερόπλοιο": πλοίο με συγκεκριμένο δρομολόγιο σύμφωνα με προκαθορισμένο πρόγραμμα, το οποίο περιλαμβάνει πρόγραμμα τουριστικών δραστηριοτήτων στους διάφορους λιμένες και το οποίο, κατά κανόνα, ούτε επιβιβάζει ούτε αποβιβάζει επιβάτες κατά τη διάρκεια του ταξιδιού·

17. "ναυσιπλοΐα αναψυχής": η χρησιμοποίηση πλοίων για την άσκηση αθλητικής ή τουριστικής ναυσιπλοΐας·

18. "παράκτια αλιεία": οι αλιευτικές δραστηριότητες με πλοία τα οποία επιστρέφουν καθημερινά ή εντός 36 ωρών σε λιμένα ευρισκόμενο στην επικράτεια κράτους μέλους χωρίς να σταματούν σε λιμένα ευρισκόμενο σε τρίτη χώρα·

19. "απειλή κατά της δημόσιας υγείας": οιαδήποτε νόσος δυναμένη να προσλάβει χαρακτήρα επιδημίας όπως ορίζεται στο διεθνή υγειονομικό κανονισμό της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας και άλλες λοιμώδεις νόσοι ή μεταδοτικές παρασιτικές ασθένειες εφόσον διέπονται από διατάξεις περί προστασίας οι οποίες ισχύουν για τους υπηκόους των κρατών μελών.

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στα πρόσωπα που διέρχονται τα εσωτερικά ή εξωτερικά σύνορα κράτους μέλους, υπό την επιφύλαξη:

α) των δικαιωμάτων των προσώπων που απολαύουν του κοινοτικού δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας·

β) των δικαιωμάτων των προσφύγων και των αιτούντων διεθνή προστασία, κυρίως όσον αφορά την μη επαναπρόωθηση.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΣΥΝΟΡΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Διέλευση των εξωτερικών συνόρων και προϋποθέσεις εισόδου

Άρθρο 4

Διέλευση των εξωτερικών συνόρων

1. Η διέλευση των εξωτερικών συνόρων επιτρέπεται μόνο στα συνοριακά σημεία διέλευσης και κατά τη διάρκεια καθορισμένων ωρών λειτουργίας. Οι ώρες λειτουργίας εμφανίζονται επακριβώς στα σημεία διέλευσης που δεν λειτουργούν επί εικοσιτετραώρου βάσεως.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τον κατάλογο των συνοριακών τους σημείων διέλευσης στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 34.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, μπορούν να προβλεφθούν εξαιρέσεις από την υποχρέωση διέλευσης των εξωτερικών συνόρων μόνο στα συνοριακά σημεία διέλευσης και κατά τη διάρκεια των καθορισμένων ωρών λειτουργίας:

α) στην περίπτωση της ναυσιπλοΐας αναψυχής ή της παράκτιας αλιείας·

β) στην περίπτωση ναυτικών που αποβιβάζονται για να διαμείνουν στην περιοχή του λιμένα όπου δένει το σκάφος τους ή στις γειτονικές κοινότητες·

γ) στην περίπτωση των προσώπων ή ομάδων που έχουν ειδική ανάγκη, εφόσον κατέχουν τις άδειες που επιβάλλονται από την εθνική νομοθεσία και δεν αντιτάσσονται λόγοι δημόσιας τάξης και εσωτερικής ασφάλειας των κρατών μελών·

δ) στην περίπτωση των προσώπων ή ομάδων για τα οποία προκύπτει απρόβλεπτη κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

3. Υπό την επιφύλαξη των εξαιρέσεων κατά την παράγραφο 2 και των υποχρεώσεων που υπέχουν όσον αφορά τη διεθνή προστασία, τα κράτη μέλη θεσπίζουν κυρώσεις, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο, σε περίπτωση παράνομης διέλευσης των εξωτερικών συνόρων εκτός των συνοριακών σημείων διέλευσης και των καθορισμένων ωρών λειτουργίας. Αυτές οι κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές.

Άρθρο 5

Προϋποθέσεις εισόδου για τους υπηκόους τρίτων χωρών

1. Για παραμονή μικρότερη του τριμήνου ανά εξάμηνο, οι υπήκοοι τρίτων χωρών οφείλουν να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις εισόδου:

α) να διαθέτουν έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο ή έγγραφα που επιτρέπουν τη διέλευση των συνόρων·

β) να διαθέτουν έγκυρη θεώρηση, εφόσον απαιτείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 539/2001 του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2001, περί του καταλόγου τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών, και του καταλόγου των τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή [17], εκτός εάν διαθέτουν έγκυρο τίτλο διαμονής·

γ) να αιτιολογούν το σκοπό και τις συνθήκες της προβλεπόμενης παραμονής, να διαθέτουν δε επαρκή μέσα διαβίωσης, τόσο για την προβλεπόμενη περίοδο παραμονής όσο και για την επιστροφή στη χώρα προέλευσης ή τη διέλευση προς τρίτη χώρα στην οποία η είσοδός τους είναι εξασφαλισμένη, ή μπορούν να εξασφαλίσουν νομίμως τα μέσα αυτά·

δ) δεν είναι καταχωρισμένοι στο SIS ως ανεπιθύμητοι·

ε) δεν θεωρούνται απειλή για τη δημόσια τάξη, την εσωτερική ασφάλεια, τη δημόσια υγεία ή τις διεθνείς σχέσεις

ενός εκ των κρατών μελών, ιδίως δε δεν είναι καταχωρισμένοι ως ανεπιθύμητοι στις εθνικές βάσεις δεδομένων των κρατών μελών για τους ίδιους λόγους.

2. Στο παράρτημα I περιέχεται ενδεικτικός κατάλογος των δικαιολογητικών που μπορεί να ζητήσει ο συνοριοφύλακας από τον υπήκοο τρίτης χώρας για να ελέγξει την τήρηση των όρων της παραγράφου 1 στοιχείο γ).

3. Τα μέσα διαβίωσης αξιολογούνται ανάλογα με τη διάρκεια και το σκοπό της παραμονής και σε σχέση με τις μέσες τιμές στέγασης και διατροφής στο ή στα οικεία κράτη μέλη, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τιμές οικονομικών ξενοδοχείων πολλαπλασιαζόμενες επί τον αριθμό των ημερών παραμονής.

Τα ποσά αναφοράς που ορίζουν τα κράτη μέλη κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 34.

Η αξιολόγηση της ύπαρξης επαρκών μέσων διαβίωσης μπορεί να βασισθεί στα μετρητά, τις ταξιδιωτικές επιταγές και τις πιστωτικές κάρτες που έχει ο υπήκοος τρίτης χώρας. Οι δηλώσεις χορηγιών, όταν οι δηλώσεις αυτές προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο και οι εγγυητικές επιστολές από φιλοξενούντα, όπως ορίζει το εθνικό δίκαιο, εφόσον ο υπήκοος τρίτης χώρας φιλοξενείται, δύνανται επίσης να συνιστούν αποδείξεις επαρκών μέσων διαβίωσης.

4. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1:

α) Στους υπηκόους τρίτης χώρας οι οποίοι δεν πληρούν όλες τις προϋποθέσεις εισόδου της παραγράφου 1 αλλά διαθέτουν τίτλο διαμονής ή θεώρηση επιστροφής που έχει εκδοθεί από κράτος μέλος, ή έχουν και τα δύο αυτά έγγραφα, επιτρέπεται η είσοδος στις επικράτειες των άλλων κρατών μελών, για σκοπούς διέλευσης προκειμένου να μπορέσουν να φθάσουν στην επικράτεια του κράτους μέλους το οποίο χορήγησε τον τίτλο διαμονής ή τη θεώρηση επιστροφής, εκτός εάν οι υπήκοοι αυτοί έχουν καταχωριστεί στον εθνικό πίνακα ανεπιθύμητων του κράτους μέλους τα εξωτερικά σύνορα του οποίου επιδιώκουν να διέλθουν και η καταχώριση συνοδεύεται από οδηγίες για άρνηση εισόδου ή διέλευσης.

β) Στους υπηκόους τρίτης χώρας οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1, εκτός από το στοιχείο β), και παρουσιάζονται στα σύνορα μπορεί να επιτραπεί η είσοδος στις επικράτειες των κρατών μελών, εάν εκδοθεί θεώρηση στα σύνορα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 415/2003 του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2003, σχετικά με τη χορήγηση θεωρήσεων στα σύνορα, συμπεριλαμβανομένης της χορήγησης των εν λόγω θεωρήσεων σε διερχόμενους ναυτικούς [18].

Οι θεωρήσεις που εκδίδονται στα σύνορα καταγράφονται σε κατάλογο.

Εάν δεν είναι δυνατόν να τεθεί θεώρηση στο συγκεκριμένο έγγραφο, πρέπει να τεθεί κατ' εξαίρεση σε χωριστό φύλλο το οποίο προσαρτάται στο έγγραφο. Στην περίπτωση αυτή, χρησιμοποιείται το φύλλο ενιαίου τύπου επί του οποίου τίθεται η θεώρηση, όπως ορίζεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 333/2002 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2002, για την καθιέρωση φύλλου ενιαίου τύπου επί του οποίου τίθεται η θεώρηση που χορηγείται από τα κράτη μέλη στους κατόχους ταξιδιωτικών εγγράφων μη αναγνωριζόμενων από το κράτος μέλος που χορηγεί το φύλλο [19].

γ) Στους υπηκόους τρίτης χώρας οι οποίοι δεν πληρούν μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 μπορεί να επιτραπεί από κράτος μέλος η είσοδος στο έδαφός του για λόγους ανθρωπιστικούς ή εθνικού συμφέροντος ή λόγω διεθνών υποχρεώσεων. Εφόσον ο εν λόγω υπήκοος τρίτης χώρας είναι καταχωρισμένος ως ανεπιθύμητος σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο δ), το κράτος μέλος που επιτρέπει την είσοδο του προσώπου αυτού στο έδαφός του ενημερώνει σχετικά τα λοιπά κράτη μέλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Έλεγχος των εξωτερικών συνόρων και άρνηση εισόδου

Άρθρο 6

Διενέργεια ελέγχων στα σύνορα

1. Οι συνοριοφύλακες εκτελούν τα καθήκοντά τους σεβόμενοι πλήρως την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Τα μέτρα που λαμβάνουν προς εκτέλεση των καθηκόντων τους είναι ανάλογα προς τους επιδιωκόμενους σκοπούς.

2. Κατά τους συνοριακούς ελέγχους, οι συνοριοφύλακες μεριμνούν ώστε να μην παρατηρούνται διακρίσεις εις βάρος προσώπων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Άρθρο 7

Συνοριακοί έλεγχοι προσώπων

1. Η διασυνοριακή κυκλοφορία στα εξωτερικά σύνορα υπόκειται σε ελέγχους εκ μέρους των συνοριοφυλάκων, οι οποίοι διεξάγονται σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο.

Οι έλεγχοι αυτοί μπορούν επίσης να αφορούν τα μέσα μεταφοράς και τα αντικείμενα που ευρίσκονται στην κατοχή των προσώπων που διέρχονται τα σύνορα. Σε περίπτωση ερευνών εφαρμόζεται το εθνικό δίκαιο κάθε κράτους μέλους.

2. Όλα τα πρόσωπα που διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα υπόκεινται σε στοιχειώδη έλεγχο προκειμένου να εξακριβωθεί η ταυτότητά τους με προσκόμιση ή επίδειξη των ταξιδιωτικών τους εγγράφων. Ο στοιχειώδης έλεγχος συνίσταται σε απλή και ταχεία εξακρίβωση –κατά περίπτωση με τη χρησιμοποίηση τεχνικών μέσων και την αναζήτηση στις οικείες βάσεις δεδομένων πληροφοριών που αφορούν αποκλειστικώς έγγραφα τα οποία έχουν κλαπεί, υπεξαιρεθεί, απωλεσθεί και ακυρωθεί– της ισχύος του εγγράφου που επιτρέπει στον νόμιμο δικαιούχο τη διέλευση των συνόρων και της παρουσίας ενδείξεων παραποίησης ή πλαστογράφησης.

Ο έλεγχος κατά το πρώτο εδάφιο αποτελεί τον κανόνα για τα πρόσωπα που απολαύουν του κοινοτικού δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας.

Ωστόσο, οι συνοριοφύλακες δύνανται, σε μη συστηματική βάση, κατά το στοιχειώδη έλεγχο προσώπων που απολαύουν του κοινοτικού δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας, να συμβουλευόμαστε εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων προκειμένου να βεβαιώνονται ότι συγκεκριμένο πρόσωπο δεν συνιστά πραγματικό, άμεσο και επαρκώς σοβαρό κίνδυνο για την εσωτερική ασφάλεια, τη δημόσια τάξη, τις διεθνείς σχέσεις των κρατών μελών ή απειλή για τη δημόσια υγεία.

Η αναδρομή στις εν λόγω βάσεις δεδομένων δεν διακυβεύει το δικαίωμα εισόδου προσώπων που απολαύουν του κοινοτικού δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους όπως προβλέπει η οδηγία 2004/38/ΕΚ.

3. Κατά την είσοδο και την έξοδο, οι υπήκοοι τρίτων χωρών υποβάλλονται σε διεξοδικό έλεγχο.

α) Οι διεξοδικοί έλεγχοι κατά την είσοδο περιλαμβάνουν την εξακρίβωση των προϋποθέσεων εισόδου που ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1, καθώς και, ενδεχομένως, των εγγράφων που επιτρέπουν τη διαμονή και την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας. Η εξακρίβωση αυτή περιλαμβάνει αναλυτική εξέταση των ακόλουθων στοιχείων:

i) εξακρίβωση ότι ο υπήκοος τρίτης χώρας διαθέτει έγγραφο έγκυρο για τη διέλευση των συνόρων το οποίο δεν έχει λήξει και ότι το έγγραφο αυτό συνοδεύεται, κατά περίπτωση, από την αναγκαία θεώρηση ή τίτλο διαμονής,

ii) λεπτομερή έλεγχο του ταξιδιωτικού εγγράφου για τη διαπίστωση ενδείξεων παραποίησης ή πλαστογράφησης,

iii) εξέταση των σφραγίδων εισόδου και εξόδου του ταξιδιωτικού εγγράφου του υπηκόου τρίτης χώρας προκειμένου να εξακριβωθεί, με σύγκριση των ημερομηνιών εισόδου και εξόδου, ότι αυτός δεν έχει ήδη υπερβεί την ανώτατη διάρκεια επιτρεπόμενης παραμονής στο έδαφος των κρατών μελών,

iv) εξακρίβωση του σημείου αναχώρησης και προορισμού του οικείου υπηκόου τρίτης χώρας και του σκοπού της παραμονής του, και, εφόσον χρειάζεται, έλεγχος των αντίστοιχων δικαιολογητικών,

v) εξακρίβωση ότι ο οικείος υπήκοος τρίτης χώρας διαθέτει επαρκή μέσα διαβίωσης για τη διάρκεια και το σκοπό της παραμονής του, για την επιστροφή του στην χώρα καταγωγής ή τη διέλευσή του προς τρίτη χώρα όπου είναι σίγουρος ότι θα γίνει δεκτός, ή ότι είναι σε θέση να εξασφαλίσει νομίμως τα μέσα αυτά,

vi) εξακρίβωση ότι ο οικείος υπήκοος τρίτης χώρας, τα μέσα μεταφοράς του και τα αντικείμενα τα οποία μεταφέρει δεν μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο τη δημόσια τάξη, εσωτερική ασφάλεια, δημόσια υγεία ή τις διεθνείς σχέσεις κάποιου εκ των κρατών μελών. Η εξακρίβωση αυτή περιλαμβάνει την άμεση εξέταση των δεδομένων και των καταχωρίσεων προσώπων και, εφόσον απαιτείται, αντικειμένων που περιέχονται στο σύστημα πληροφοριών Σένγκεν (ΣΠΣ) και σε εθνικά αρχεία δεδομένων καθώς και, ενδεχομένως, τη λήψη των αναγκαίων μέτρων συνεπεία της καταχώρισης προσώπου ως ανεπιθύμητου.

β) Οι διεξοδικοί έλεγχοι κατά την έξοδο περιλαμβάνουν:

i) εξακρίβωση ότι ο υπήκοος τρίτης χώρας διαθέτει έγκυρο έγγραφο για τη διέλευση των συνόρων,

ii) έλεγχο του ταξιδιωτικού εγγράφου για ενδείξεις παραποίησης ή πλαστογράφησης,

iii) όπου είναι εφικτό, εξακρίβωση ότι ο υπήκοος τρίτης χώρας δεν θεωρείται απειλή κατά της δημόσιας τάξης, της εσωτερικής ασφάλειας ή των διεθνών σχέσεων οιαδήποτε κράτους μέλους.

γ) Επιπροσθέτως των ελέγχων του στοιχείου β), οι διεξοδικοί έλεγχοι κατά την έξοδο μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν:

i) εξακρίβωση ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο διαθέτει έγκυρη θεώρηση, εφόσον απαιτείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 539/2001, εκτός εάν διαθέτει έγκυρο τίτλο διαμονής,

ii) εξακρίβωση ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο δεν υπερέβη την ανώτατη διάρκεια επιτρεπόμενης παραμονής στην επικράτεια των κρατών μελών,

iii) εξέταση των καταχωρίσεων σεσημασμένων και αντικειμένων που περιέχονται στο ΣΠΣ και των εκθέσεων που περιέχονται σε εθνικά αρχεία δεδομένων.

4. Εφόσον υπάρχουν οι ανάλογες δυνατότητες και εφόσον το ζητήσει ο υπήκοος τρίτης χώρας, οι εν λόγω διεξοδικοί έλεγχοι διενεργούνται σε απομονωμένο χώρο.

5. Οι υπήκοοι τρίτης χώρας οι οποίοι υποβάλλονται σε διεξοδικό έλεγχο σε δεύτερη γραμμή ενημερώνονται σχετικά με το σκοπό και τη διαδικασία του ελέγχου αυτού.

Η ενημέρωση αυτή παρέχεται σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ένωσης και στη (στις) γλώσσα(-ες) της χώρας ή των χωρών που συνορεύουν με το οικείο κράτος μέλος. Ο οικείος υπήκοος ενημερώνεται μεταξύ άλλων ότι έχει δικαίωμα να ζητήσει το όνομα ή τον υπηρεσιακό αριθμό αναγνώρισης των συνοριοφυλάκων οι οποίοι διενήργησαν το διεξοδικό έλεγχο σε δεύτερη γραμμή καθώς και την ονομασία του συνοριακού σημείου διέλευσης και την ημερομηνία διέλευσης των συνόρων.

6. Ο έλεγχος προσώπου που απολαύει του κοινοτικού δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας διενεργείται σύμφωνα με την οδηγία 2004/38/ΕΚ.

7. Στο παράρτημα II προβλέπονται λεπτομερείς κανόνες για την καταχώριση των πληροφοριών.

Άρθρο 8

Απλούστευση των συνοριακών ελέγχων

1. Οι έλεγχοι στα εξωτερικά σύνορα μπορούν να απλουστευθούν λόγω εξαιρετικών και απρόβλεπτων συνθηκών. Αυτό τεκμαίρεται ότι συμβαίνει όταν λόγω απρόβλεπτων γεγονότων δημιουργείται τόσο έντονη κυκλοφορία ώστε ο χρόνος αναμονής στο συνοριακό σημείο διέλευσης να είναι υπερβολικός, έχουν δε εξαντληθεί όλοι οι πόροι όσον αφορά το προσωπικό, τον εξοπλισμό και την οργάνωση.

2. Σε περίπτωση απλουστευμένων ελέγχων σύμφωνα με την παράγραφο 1, οι έλεγχοι κατά την είσοδο έχουν κατ' αρχήν προτεραιότητα έναντι των ελέγχων κατά την έξοδο.

Την απόφαση για την απλούστευση των ελέγχων λαμβάνει ο συνοριοφύλακας που είναι επικεφαλής στο σημείο διέλευσης των συνόρων.

Η εν λόγω απλούστευση είναι προσωρινή, προσαρμοσμένη στις συνθήκες που την δικαιολογούν και εισάγεται σταδιακά.

3. Ακόμη και σε περίπτωση απλούστευσης των συνοριακών ελέγχων, ο συνοριοφύλακας σφραγίζει τα ταξιδιωτικά έγγραφα των υπηκόων τρίτων χωρών τόσο κατά την είσοδο όσο και κατά την έξοδο, σύμφωνα με το άρθρο 10.

4. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν μία φορά κατ' έτος έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή.

Άρθρο 9

Χωριστές λωρίδες και σηματοδότηση

1. Τα κράτη μέλη δημιουργούν χωριστές λωρίδες, ιδίως στα σημεία διέλευσης των εναέριων συνόρων τους, για να διευκολύνουν τη διεξαγωγή των ελέγχων προσώπων σύμφωνα με το άρθρο 7. Αυτές οι λωρίδες επισημαίνονται με τις πινακίδες οι οποίες φέρουν τις ενδείξεις που εμφανίζονται στο παράρτημα III.

Τα κράτη μέλη μπορούν να δημιουργήσουν χωριστές λωρίδες στα σημεία διέλευσης των θαλάσσιων και χερσαίων συνόρων τους, καθώς και στα σύνορα μεταξύ των κρατών μελών που δεν εφαρμόζουν το άρθρο 20 στα κοινά τους σύνορα. Οι πινακίδες με τις ενδείξεις που εμφανίζονται στο παράρτημα III χρησιμοποιούνται εφόσον τα κράτη μέλη έχουν δημιουργήσει χωριστές λωρίδες στα σύνορα αυτά.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι λωρίδες αυτές να φέρουν σαφή σηματοδότηση, ακόμη και όταν αναστέλλεται, σύμφωνα με την παράγραφο 4, η εφαρμογή των κανόνων σχετικά με τη χρήση των διαφόρων λωρίδων, προκειμένου να εξασφαλίζεται η καλύτερη δυνατή ροή των προσώπων που διέρχονται τα σύνορα.

2. α) Οι δικαιούχοι του κοινοτικού δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας δικαιούνται να χρησιμοποιούν τις λωρίδες που επισημαίνονται με την πινακίδα του παραρτήματος III μέρος Α. Μπορούν επίσης να χρησιμοποιούν τις λωρίδες που επισημαίνονται με την πινακίδα του παραρτήματος III μέρος Β.

β) Όλα τα άλλα πρόσωπα χρησιμοποιούν τις λωρίδες που επισημαίνονται με την πινακίδα του παραρτήματος III μέρος Β.

Οι ενδείξεις των πινακίδων των στοιχείων α) και β) μπορούν να γράφονται στη γλώσσα ή στις γλώσσες που κρίνονται ενδεδειγμένες από κάθε κράτος μέλος.

3. Στα σημεία διέλευσης των θαλάσσιων και χερσαίων συνόρων, τα κράτη μέλη μπορούν να χωρίζουν την

κυκλοφορία των οχημάτων σε διαφορετικές λωρίδες, ανάλογα αν πρόκειται για ελαφρά ή βαρέα οχήματα ή λεωφορεία, μέσω των πινακίδων που εκτίθενται στο παράρτημα III μέρος Γ.

Τα κράτη μέλη μπορούν να διαφοροποιούν τις ενδείξεις των πινακίδων αυτών εφόσον το απαιτούν οι τοπικές συνθήκες.

4. Σε περίπτωση προσωρινής διαταραχής της κυκλοφορίας σε δεδομένο συνοριακό σημείο διέλευσης, οι κανόνες σχετικά με τη χρήση των διαφόρων λωρίδων μπορούν να ανασταλούν από τις αρμόδιες αρχές για το διάστημα που είναι απαραίτητο για την αποκατάσταση της κυκλοφορίας.

5. Η προσαρμογή των υφιστάμενων πινακίδων στις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 πρέπει να πραγματοποιηθεί το αργότερο έως την 31η Μαΐου 2009. Εάν τα κράτη μέλη αντικαταστήσουν τις υφιστάμενες πινακίδες ή δημιουργήσουν νέες πριν από την ημερομηνία αυτή, τηρούν τις ενδείξεις που προβλέπονται σ' αυτές τις παραγράφους.

Άρθρο 10

Σφράγιση των ταξιδιωτικών εγγράφων των υπηκόων τρίτων χωρών

1. Τα ταξιδιωτικά έγγραφα των υπηκόων τρίτων χωρών σφραγίζονται συστηματικά κατά την είσοδο και την έξοδο. Ειδικότερα, σφραγίδα εισόδου ή εξόδου τοποθετείται:

α) στα έγγραφα των υπηκόων τρίτων χωρών που επιτρέπουν τη διέλευση των συνόρων, τα οποία φέρουν ισχύουσα θεώρηση·

β) στα έγγραφα που επιτρέπουν τη διέλευση των συνόρων από υπηκόους τρίτων χωρών στους οποίους έχει χορηγηθεί θεώρηση στα σύνορα από κάποιο κράτος μέλος·

γ) στα έγγραφα που επιτρέπουν τη διέλευση των συνόρων από υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι δεν υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης.

2. Τα ταξιδιωτικά έγγραφα των υπηκόων τρίτων χωρών, μελών της οικογένειας πολίτη της Ένωσης ο οποίος υπάγεται στην οδηγία 2004/38/ΕΚ, οι οποίοι δεν επιδεικνύουν το δελτίο διαμονής που προβλέπεται στο άρθρο 10 της εν λόγω οδηγίας, σφραγίζονται κατά την είσοδο ή την έξοδο.

Τα ταξιδιωτικά έγγραφα υπηκόων τρίτων χωρών, μελών της οικογένειας υπηκόων τρίτων χωρών που απολαύουν του κοινοτικού δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας, οι οποίοι δεν επιδεικνύουν το δελτίο διαμονής που προβλέπεται στο άρθρο 10 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ, σφραγίζονται κατά την είσοδο ή την έξοδο.

3. Δεν τοποθετείται σφραγίδα εισόδου και εξόδου:

α) στα ταξιδιωτικά έγγραφα των αρχηγών κρατών ή των προσωπικοτήτων των οποίων η άφιξη έχει προαναγγελθεί επισήμως διά της διπλωματικής οδού·

β) στις άδειες κυβερνήτη αεροσκάφους ή τα πιστοποιητικά μέλους πληρώματος αεροσκάφους·

γ) στα ταξιδιωτικά έγγραφα των ναυτικών οι οποίοι παραμένουν στην επικράτεια κράτους μέλους μόνο κατά τον ελλιμενισμό του πλοίου, και στη ζώνη του λιμένος·

δ) στα ταξιδιωτικά έγγραφα των μελών του πληρώματος και των επιβατών κρουαζιερόπλοιων που δεν υπόκεινται σε συνοριακούς ελέγχους σύμφωνα με το σημείο 3.2.3 του παραρτήματος VI·

ε) στα έγγραφα που επιτρέπουν τη διέλευση των συνόρων σε υπηκόους της Ανδόρρας, του Μονακό και του Αγίου Μαρίνου.

Κατόπιν αιτήματος υπηκόου τρίτης χώρας, μπορεί κατ' εξαίρεση να μην τοποθετηθεί σφραγίδα εισόδου ή εξόδου όταν αυτή η σφράγιση μπορεί να του δημιουργήσει σοβαρές δυσκολίες. Στην περίπτωση αυτή η είσοδος ή η έξοδος βεβαιούται σε ξεχωριστό φύλλο με μνεία του ονόματος και του αριθμού διαβατηρίου. Το φύλλο αυτό παραδίδεται στον υπήκοο τρίτης χώρας.

4. Οι πρακτικές ρυθμίσεις της σφράγισης ορίζονται στο παράρτημα IV.

5. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών ενημερώνονται, εφόσον είναι δυνατόν, για την υποχρέωση του συνοριοφύλακα να σφραγίζει τα ταξιδιωτικά τους έγγραφα κατά την είσοδο και έξοδο, ακόμη και κατά την απλούστευση των ελέγχων σύμφωνα με το άρθρο 8.

6. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τη λειτουργία των διατάξεων περί σφράγισης ταξιδιωτικών εγγράφων έως τα τέλη του 2008.

Άρθρο 11

Τεκμήριο διαρκείας παραμονής

1. Εάν το ταξιδιωτικό έγγραφο του υπηκόου τρίτης χώρας δεν φέρει σφραγίδα εισόδου, οι αρμόδιες εθνικές αρχές μπορούν να εικάσουν ότι ο κάτοχος του εγγράφου δεν πληροί, ή έχει παύσει να πληροί, τους όρους διάρκειας παραμονής που ισχύουν στο οικείο κράτος μέλος.

2. Το τεκμήριο της παραγράφου 1 καταρρίπτεται αν ο υπήκοος της τρίτης χώρας προσκομίσει, με οιοδήποτε μέσο, αξιόπιστη απόδειξη, όπως εισιτήρια ή αποδεικτικά στοιχεία της παρουσίας του εκτός του εδάφους των κρατών μελών, από τα οποία να συνάγεται ότι έχουν τηρηθεί οι όροι όσον αφορά τη διάρκεια βραχείας παραμονής.

Στις περιπτώσεις αυτές:

α) όταν ο υπήκοος τρίτης χώρας βρίσκεται στο έδαφος των κρατών μελών που εφαρμόζουν πλήρως το κεκτημένο του Σένγκεν, οι αρμόδιες αρχές εγγράφου, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική, στο ταξιδιωτικό έγγραφο του υπηκόου αυτού, την ημερομηνία και το σημείο απ' όπου διήλθε τα εξωτερικά σύνορα ενός των κρατών μελών αυτών

β) όταν ο υπήκοος της τρίτης χώρας βρίσκεται στο έδαφος κράτους μέλους ως προς το οποίο δεν έχει ληφθεί η απόφαση η οποία προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 της πράξης προσχώρησης του 2003, οι αρμόδιες αρχές εγγράφου, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική, στο ταξιδιωτικό έγγραφο του υπηκόου αυτού, την ημερομηνία και το σημείο από το οποίο αυτός διήλθε τα εξωτερικά σύνορα του εν λόγω κράτους μέλους.

Πέραν των εγγράφων που προβλέπουν τα στοιχεία α) και β), ο υπήκοος της τρίτης χώρας μπορεί να λάβει έντυπο όπως το προβλεπόμενο στο παράρτημα VIII.

Τα κράτη μέλη αλληλοενημερώνονται και ενημερώνουν την Επιτροπή και τη γραμματεία του Συμβουλίου σχετικά με τις εθνικές πρακτικές όσον αφορά τις εγγραφές που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.

3. Αν δεν καταρριφθεί το τεκμήριο της παραγράφου 1, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να απομακρύνουν τον υπήκοο από το έδαφος των εν λόγω κρατών μελών.

Άρθρο 12

Επιτήρηση των συνόρων

1. Η επιτήρηση των εξωτερικών συνόρων έχει ως κύριο σκοπό να εμποδίσει τη μη επιτρεπόμενη διέλευση των συνόρων, να καταπολεμήσει τη διασυνοριακή εγκληματικότητα και να εφαρμόσει ή να λάβει μέτρα κατά των ατόμων που διήλθαν τα σύνορα παρανόμως.

2. Οι συνοριοφύλακες χρησιμοποιούν σταθερές ή κινητές μονάδες για την επιτήρηση των συνόρων.

Η επιτήρηση αυτή διεξάγεται κατά τρόπο ώστε να εμποδίζεται και να αποθαρρύνεται η παράκαμψη των ελέγχων στα συνοριακά σημεία διέλευσης.

3. Η επιτήρηση μεταξύ των συνοριακών σημείων διέλευσης διεξάγεται από συνοριοφύλακες, των οποίων ο αριθμός και οι μέθοδοι προσαρμόζονται στους υφιστάμενους ή προβλεπόμενους κινδύνους και απειλές. Περιλαμβάνει συχνές και απρόοπτες αλλαγές της συχνότητας επιτήρησης ώστε να περιορίζεται στο ελάχιστο η δυνατότητα παράνομης διέλευσης των συνόρων χωρίς κίνδυνο ανακάλυψης.

4. Η επιτήρηση πραγματοποιείται από σταθερές ή κινητές μονάδες οι οποίες περιπολούν ή σταθμεύουν στα γνωστά ή εικαζόμενα ευαίσθητα σημεία, για να συλλάβουν τα πρόσωπα που διέρχονται παράνομα τα σύνορα. Η επιτήρηση μπορεί να γίνεται και με τη βοήθεια τεχνικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών.

5. Πρόσθετες ρυθμίσεις όσον αφορά την επιτήρηση μπορούν να θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 33 παράγραφος 2.

Άρθρο 13

Άρνηση εισόδου

1. Η είσοδος στην επικράτεια των κρατών μελών απαγορεύεται στους υπηκόους τρίτων χωρών που δεν πληρούν το σύνολο των προϋποθέσεων εισόδου, όπως καθορίζονται με το άρθρο 5 παράγραφος 1, και δεν υπάγονται στις κατηγορίες προσώπων του άρθρου 5 παράγραφος 4. Τα ανωτέρω ισχύουν με την επιφύλαξη της εφαρμογής των ειδικών διατάξεων σχετικά με το δικαίωμα ασύλου και τη διεθνή προστασία ή την έκδοση θεωρήσεων μακράς διαρκείας.

2. Η άρνηση εισόδου επιβάλλεται μόνο με αιτιολογημένη απόφαση η οποία αναφέρει τους συγκεκριμένους λόγους της άρνησης. Η απόφαση λαμβάνεται από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και είναι αμέσως εφαρμοστέα.

Η αιτιολογημένη απόφαση η οποία αναφέρει τους συγκεκριμένους λόγους άρνησης έχει τη μορφή τυποποιημένου εντύπου, όπως προβλέπεται στο παράρτημα V μέρος Β, το οποίο συμπληρώνεται από την αρμόδια σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο αρχή. Το έντυπο αυτό, αφού συμπληρωθεί, παραδίδεται στον οικείο υπήκοο, ο οποίος βεβαιώνει την παραλαβή της απόφασης άρνησης μέσω του εντύπου.

3. Τα πρόσωπα στα οποία απαγορεύεται η είσοδος έχουν δικαίωμα προσφυγής. Οι προσφυγές ασκούνται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Ο υπήκοος της τρίτης χώρας λαμβάνει επίσης γραπτό κατάλογο σημείων επαφής που μπορούν να τον ενημερώσουν σχετικά με την ύπαρξη αντιπροσώπων αρμοδίων να τον εκπροσωπήσουν σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

Η κατάθεση προσφυγής δεν αναστέλλει την εφαρμογή της απόφασης περί άρνησης εισόδου.

Με την επιφύλαξη ενδεχόμενης αποζημίωσης βάσει του εθνικού δικαίου, ο υπήκοος τρίτης χώρας δικαιούται να ζητήσει διόρθωση της ακυρωθείσας σφραγίδας εισόδου, και τυχόν άλλων ακυρώσεων ή προσθηκών, από το κράτος μέλος το οποίο του απαγόρευσε την είσοδο εφόσον αποδειχθεί, συνεπεία της προσφυγής, ότι η απόφαση περί άρνησης εισόδου ήταν αβάσιμη.

4. Οι συνοριοφύλακες μεριμνούν ώστε ο υπήκοος τρίτης χώρας στον οποίο απαγορεύθηκε η είσοδος να μην εισέλθει στο έδαφος του συγκεκριμένου κράτους μέλους.

5. Τα κράτη μέλη συλλέγουν στατιστικά στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των προσώπων στα οποία απαγορεύεται η είσοδος, την ιθαγένεια των προσώπων αυτών και το είδος των συνόρων (χερσαία, θαλάσσια, εναέρια) στα οποία τους απαγορεύθηκε η είσοδος. Τα στοιχεία αυτά διαβιβάζονται μια φορά κατ' έτος στην Επιτροπή, η οποία ανά

διετία δημοσιεύει συγκεντρωτικό πίνακα των στοιχείων που παρέχονται από τα κράτη μέλη.

6. Οι λεπτομερείς κανόνες της διαδικασίας άρνησης αναφέρονται στο παράρτημα V μέρος A.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Πόροι για τον έλεγχο των συνόρων και συνεργασία μεταξύ κρατών μελών

Άρθρο 14

Προσωπικό και πόροι για το συνοριακό έλεγχο

Τα κράτη μέλη διαθέτουν κατάλληλο και επαρκές σε αριθμό προσωπικό και μέσα για την άσκηση του ελέγχου των εξωτερικών συνόρων σύμφωνα με τα άρθρα 6 έως 13, ώστε να εξασφαλίζεται αποτελεσματικό, υψηλό και ενιαίο επίπεδο ελέγχου στα εξωτερικά σύνορά τους.

Άρθρο 15

Διεξαγωγή των ελέγχων

1. Ο προβλεπόμενος στα άρθρα 6 έως 13 του παρόντος κανονισμού έλεγχος των συνόρων διεξάγεται από τους συνοριοφύλακες σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και την εθνική νομοθεσία.

Κατά τη διεξαγωγή του ελέγχου αυτού δεν τίγονται οι εκ του εθνικού δικαίου αρμοδιότητες των συνοριοφυλάκων να κινούν ποινικές διαδικασίες οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε το σώμα των συνοριοφυλάκων να αποτελείται από εξειδικευμένους και δεόντως καταρτισμένους επαγγελματίες. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τους συνοριοφύλακες να μάθουν γλώσσες, ιδίως τις αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 34, τον κατάλογο των εθνικών υπηρεσιών που είναι αρμόδιες για τον έλεγχο των συνόρων σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο.

3. Για να εξασφαλισθεί ο αποτελεσματικός έλεγχος των συνόρων, κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε να υπάρχει στενή και μόνιμη συνεργασία μεταξύ των οικείων αρμόδιων εθνικών υπηρεσιών του.

Άρθρο 16

Συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών

1. Τα κράτη μέλη αλληλοβοηθούνται και διατηρούν στενή και μόνιμη συνεργασία μεταξύ τους με σκοπό την αποτελεσματική εφαρμογή του ελέγχου των συνόρων, σύμφωνα με τα άρθρα 6 έως 15. Ανταλλάσσουν μεταξύ τους όλες τις αναγκαίες για το σκοπό αυτό πληροφορίες.

2. Η επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ κρατών μελών στον τομέα της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων συντονίζεται από τον ευρωπαϊκό οργανισμό για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής ο "οργανισμός") που δημιουργήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2007/2004.

3. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του οργανισμού, τα κράτη μέλη μπορούν να συνεχίσουν την επιχειρησιακή συνεργασία με άλλα κράτη μέλη ή/και τρίτες χώρες στα εξωτερικά σύνορα, περιλαμβανομένης της ανταλλαγής αξιωματικών-συνδέσμων, εφόσον η συνεργασία αυτή συμπληρώνει τη δράση του οργανισμού.

Τα κράτη μέλη αποφεύγουν κάθε δραστηριότητα που θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τη λειτουργία του οργανισμού ή την επίτευξη των στόχων του.

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν τον οργανισμό σχετικά με την επιχειρησιακή συνεργασία του πρώτου εδαφίου.

4. Τα κράτη μέλη παρέχουν εκπαίδευση όσον αφορά τους κανόνες του ελέγχου των συνόρων και όσον αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματα. Εν προκειμένω, λαμβάνονται υπόψη τα κοινά εκπαιδευτικά πρότυπα τα οποία έχουν καθορισθεί και αναπτυχθεί από τον οργανισμό.

Άρθρο 17

Κοινός έλεγχος

1. Τα κράτη μέλη τα οποία δεν εφαρμόζουν το άρθρο 20 στα κοινά χερσαία σύνορά τους μπορούν, έως την ημερομηνία εφαρμογής του εν λόγω άρθρου, να πραγματοποιούν από κοινού έλεγχο αυτών των κοινών συνόρων – στην περίπτωση αυτή διενεργείται μόνο μία φορά έλεγχος κατά την είσοδο και έξοδο προσώπου– υπό την επιφύλαξη της ατομικής ευθύνης των κρατών μελών που απορρέει από τις διατάξεις των άρθρων 6 έως 13.

Προς το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν να συνάπτουν μεταξύ τους διμερείς διακανονισμούς.

2. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τους διακανονισμούς που συνάπτονται σύμφωνα με την παράγραφο 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Ειδικοί κανόνες για τους συνοριακούς ελέγχους

Άρθρο 18

Ειδικοί κανόνες για τα διάφορα είδη συνόρων και τα διάφορα μεταφορικά μέσα που χρησιμοποιούνται για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων

Οι ειδικοί κανόνες ελέγχου του παραρτήματος VI εφαρμόζονται για τα διάφορα είδη συνόρων και τα διάφορα μεταφορικά μέσα που χρησιμοποιούνται για τη διέλευση των σημείων διέλευσης των συνόρων.

Οι εν λόγω ειδικοί κανόνες μπορούν να περιέχουν παρεκκλίσεις από τα άρθρα 5 και 7 έως 13.

Άρθρο 19

Ειδικοί κανόνες ελέγχου για συγκεκριμένες κατηγορίες προσώπων

1. Οι ειδικοί κανόνες του παραρτήματος VII εφαρμόζονται στους ελέγχους που αφορούν τις ακόλουθες κατηγορίες προσώπων:

α) αρχηγούς κρατών και τα μέλη της αντιπροσωπίας τους·

β) κυβερνήτες και άλλα μέλη του πληρώματος των αεροσκαφών·

γ) ναυτικούς·

δ) κατόχους διπλωματικών ή υπηρεσιακών διαβατηρίων και μέλη διεθνών οργανισμών·

ε) διασυνοριακούς εργαζομένους·

στ) ανήλικους.

Οι εν λόγω ειδικοί κανόνες μπορούν να περιέχουν παρεκκλίσεις από τα άρθρα 5 και 7 έως 13.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τα υποδείγματα διπλωματικών ή υπηρεσιακών διαβατηρίων που εκδίδονται από τα οικεία Υπουργεία Εξωτερικών στα διαπιστευμένα μέλη των διπλωματικών αποστολών και των προξενικών αντιπροσωπιών, καθώς και στην οικογένειά τους σύμφωνα με το άρθρο 34.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΣΥΝΟΡΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Κατάργηση του ελέγχου στα εσωτερικά σύνορα

Άρθρο 20

Διέλευση των εσωτερικών συνόρων

Επιτρέπεται η διέλευση των εσωτερικών συνόρων σε οποιοδήποτε σημείο χωρίς συνοριακούς ελέγχους, ανεξαρτήτως ιθαγενείας των προσώπων.

Άρθρο 21

Έλεγχοι στο εσωτερικό της επικράτειας

Η κατάργηση του ελέγχου των εσωτερικών συνόρων δεν θίγει:

α) την άσκηση αστυνομικών αρμοδιοτήτων εκ μέρους των αρμόδιων αρχών δυνάμει της νομοθεσίας κάθε κράτους μέλους, εφόσον η άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών δεν έχει ισοδύναμο αποτέλεσμα με τους συνοριακούς ελέγχους· αυτό ισχύει και στις παραμεθόριες περιοχές. Κατά την έννοια της πρώτης πρότασης, η άσκηση αστυνομικών αρμοδιοτήτων δεν μπορεί, ειδικότερα, να θεωρηθεί ισοδύναμη με τους συνοριακούς ελέγχους όταν τα αστυνομικά μέτρα:

i) δεν έχουν ως στόχο τον έλεγχο των συνόρων,

ii) βασίζονται σε γενικές αστυνομικές πληροφορίες και πείρα όσον αφορά ενδεχόμενες απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και αποσκοπούν συγκεκριμένα στην καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος,

iii) σχεδιάζονται και εκτελούνται κατά τρόπο σαφώς διαφορετικό από τους συστηματικούς ελέγχους προσώπων στα εξωτερικά σύνορα

iv) διενεργούνται βάσει δειγματοληπτικών ελέγχων·

β) τη διενέργεια ελέγχων ασφαλείας στους λιμένες ή αερολιμένες από τις αρμόδιες αρχές δυνάμει της νομοθεσίας κάθε κράτους μέλους, από τους υπεύθυνους των λιμένων ή αερολιμένων ή από τους μεταφορείς, στο βαθμό που αυτοί οι έλεγχοι αφορούν και τα πρόσωπα που ταξιδεύουν στο εσωτερικό κράτους μέλους·

γ) τη δυνατότητα κράτους μέλους να προβλέπει στην εθνική νομοθεσία του την υποχρέωση κατοχής και επίδειξης τίτλων και εγγράφων·

δ) την υποχρέωση των υπηκόων τρίτων χωρών να δηλώνουν την παρουσία τους στην επικράτεια κράτους μέλους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 της σύμβασης Σένγκεν.

Άρθρο 22

Άρση των εμποδίων κυκλοφορίας στα οδικά σημεία διέλευσης των εσωτερικών συνόρων

Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την άρση κάθε εμποδίου στην ομαλή ροή της κυκλοφορίας σε οδικά σημεία διέλευσης των εσωτερικών συνόρων, και ιδίως περιορισμών της ταχύτητας που δεν οφείλονται αποκλειστικά σε λόγους οδικής ασφάλειας.

Παράλληλα, τα κράτη μέλη πρέπει να είναι προετοιμασμένα να παράσχουν τα απαραίτητα τεχνικά μέσα για τη διεξαγωγή ελέγχων, σε περίπτωση επαναφοράς του ελέγχου των εσωτερικών συνόρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Προσωρινή επαναφορά του ελέγχου των εσωτερικών συνόρων

Άρθρο 23

Προσωρινή επαναφορά του ελέγχου των εσωτερικών συνόρων

1. Όταν υφίσταται σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια, ένα κράτος μέλος μπορεί εκτάκτως να επαναφέρει τον έλεγχο στα εσωτερικά του σύνορα, για περιορισμένη περίοδο ανώτατης διάρκειας 30 ημερών ή για την προβλεπόμενη διάρκεια της απειλής εφόσον αυτή υπερβαίνει τις 30 ημέρες, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 24 ή σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 25, σε περίπτωση επείγοντος. Η έκταση και η διάρκεια της προσωρινής επαναφοράς του ελέγχου στα εσωτερικά σύνορα δεν πρέπει να υπερβαίνουν το απολύτως αναγκαίο για να αντιμετωπισθεί η σοβαρή απειλή.

2. Όταν η σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια συνεχίζει να υφίσταται πέραν της περιόδου που προβλέπεται στην παράγραφο 1, το κράτος μέλος μπορεί με τη διαδικασία του άρθρου 26 να παρατείνει τον έλεγχο των συνόρων για τους ίδιους λόγους με εκείνους που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και λαμβάνοντας υπόψη ενδεχόμενα νέα στοιχεία, για ανανεώσιμες περιόδους που δεν υπερβαίνουν τις 30 ημέρες.

Άρθρο 24

Διαδικασία στις προβλέψιμες περιπτώσεις

1. Όταν κράτος μέλος προτίθεται να επαναφέρει τον έλεγχο των εσωτερικών του συνόρων δυνάμει του άρθρου 23 παράγραφος 1, ενημερώνει το συντομότερο δυνατόν τα άλλα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Συμβουλίου και την Επιτροπή και παρέχει, μόλις μπορέσει, τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) τους λόγους της προβλεπόμενης επαναφοράς, προσδιορίζοντας τα γεγονότα που αποτελούν σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια·

β) την έκταση της προβλεπόμενης επαναφοράς, προσδιορίζοντας τα σημεία στα οποία θα επαναφέρει τον έλεγχο των συνόρων·

γ) τις ονομασίες των επιτρεπόμενων σημείων διέλευσης·

δ) την ημερομηνία και τη διάρκεια της προβλεπόμενης επαναφοράς·

ε) ενδεχομένως, τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν από τα άλλα κράτη μέλη.

2. Μετά την κοινοποίηση εκ μέρους του συγκεκριμένου κράτους μέλους και ενόψει της κατά την παράγραφο 3 διαβούλευσης, η Επιτροπή μπορεί να διατυπώσει γνώμη με την επιφύλαξη του άρθρου 64 παράγραφος 1 της συνθήκης.

3. Οι πληροφορίες περί των οποίων η παράγραφος 1, καθώς και η γνώμη που μπορεί να διατυπώσει η Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 2, αποτελούν το αντικείμενο διαβούλευσης μεταξύ του αιτούντος κράτους μέλους, των άλλων κρατών μελών και της Επιτροπής με σκοπό να διοργανωθεί, ενδεχομένως, η αμοιβαία συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και να εξετασθεί αν τα μέτρα είναι ανάλογα με τα γεγονότα που ώθησαν στην επαναφορά του ελέγχου των συνόρων καθώς και με τους κινδύνους για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια.

4. Η διαβούλευση της παραγράφου 3 πραγματοποιείται τουλάχιστον δεκαπέντε ημέρες πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία επαναφοράς του ελέγχου.

Άρθρο 25

Διαδικασία για περιπτώσεις που επιβάλλουν επείγουσα δράση

1. Όταν η δημόσια τάξη ή η εσωτερική ασφάλεια κράτους μέλους επιβάλλουν επείγουσα δράση, το οικείο κράτος μέλος μπορεί εκτάκτως να επαναφέρει αμέσως τον έλεγχο στα εσωτερικά του σύνορα.

2. Το κράτος μέλος που σχεδιάζει να επαναφέρει τον έλεγχο των εσωτερικών του συνόρων ενημερώνει αμέσως σχετικά τα άλλα κράτη μέλη και την Επιτροπή και παρέχει τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 24 παράγραφος 1 και τους λόγους που δικαιολογούν την προσφυγή στη διαδικασία αυτή.

Άρθρο 26

Διαδικασία παράτασης του ελέγχου των εσωτερικών συνόρων

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να παρατείνουν τον έλεγχο των εσωτερικών τους συνόρων, δυνάμει του άρθρου 23 παράγραφος 2, μόνο αφού ενημερώσουν τα άλλα κράτη μέλη και την Επιτροπή.

2. Το κράτος μέλος που σχεδιάζει να παρατείνει τον έλεγχο των εσωτερικών του συνόρων παρέχει στα άλλα κράτη μέλη και στην Επιτροπή όλα τα απαραίτητα στοιχεία για τους λόγους της παράτασης. Ισχύουν εν προκειμένω οι διατάξεις του άρθρου 24 παράγραφος 2.

Άρθρο 27

Ενημέρωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Το οικείο κράτος μέλος ή, όπου ενδείκνυται, το Συμβούλιο ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το συντομότερο δυνατόν για τα μέτρα που λαμβάνονται δυνάμει των άρθρων 24, 25 και 26. Αν κράτος μέλος παρατείνει για τρίτη διαδοχική φορά τον έλεγχο των εσωτερικών του συνόρων σύμφωνα με το άρθρο 26, θα πρέπει, εφόσον κληθεί, να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την ανάγκη διεξαγωγής του ελέγχου αυτού.

Άρθρο 28

Διατάξεις που εφαρμόζονται κατά την επαναφορά του ελέγχου των εσωτερικών συνόρων

Κατά την επαναφορά του ελέγχου των εσωτερικών συνόρων εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι σχετικές διατάξεις του τίτλου II.

Άρθρο 29

Έκθεση για την επαναφορά του ελέγχου των εσωτερικών συνόρων

Το κράτος μέλος που επανέφερε τον έλεγχο στα εσωτερικά του σύνορα σύμφωνα με το άρθρο 23, επιβεβαιώνει την ημερομηνία άρσης του ελέγχου αυτού και υποβάλλει ταυτόχρονα ή πολύ σύντομα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο

Συμβούλιο και στην Επιτροπή έκθεση για την επαναφορά του ελέγχου στα εσωτερικά σύνορα, περιγράφοντας, ειδικότερα, τη λειτουργία των ελέγχων και την αποτελεσματικότητα της επαναφοράς.

Άρθρο 30

Ενημέρωση του κοινού

Η απόφαση επαναφοράς του ελέγχου των εσωτερικών συνόρων λαμβάνεται υπό συνθήκες διαφάνειας και με πλήρη ενημέρωση του κοινού, εκτός αν επιτακτικοί λόγοι ασφάλειας δεν το επιτρέπουν.

Άρθρο 31

Εμπιστευτικότητα

Κατόπιν αιτήσεως του οικείου κράτους μέλους, τα άλλα κράτη μέλη καθώς και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Επιτροπή τηρούν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των πληροφοριών που παρέχονται στο πλαίσιο της επαναφοράς και της παράτασης του ελέγχου των συνόρων, καθώς και της έκθεσης που συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 29.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 32

Τροποποιήσεις των παραρτημάτων

Τα παραρτήματα III, IV, και VIII τροποποιούνται με τη διαδικασία του άρθρου 33 παράγραφος 2.

Άρθρο 33

Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή, εφεξής καλούμενη "επιτροπή".
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο εφαρμόζονται τα άρθρα 5 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του άρθρου 8 αυτής και υπό την προϋπόθεση ότι τα εκτελεστικά μέτρα τα οποία έχουν θεσπισθεί σύμφωνα με την εν λόγω διαδικασία δεν θίγουν τις βασικές διατάξεις του παρόντος κανονισμού.
- Η προθεσμία του άρθρου 5 παράγραφος 6 της απόφασης 1999/468/ΕΚ ορίζεται τρίμηνη.
3. Η επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.
4. Με την επιφύλαξη των ήδη θεσπισθέντων εκτελεστικών μέτρων, η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κανονισμού σχετικά με την έγκριση τεχνικών κανόνων και αποφάσεων σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 2 αναστέλλεται για τέσσερα έτη μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού. Βάσει προτάσεως της Επιτροπής, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δύνανται να ανανεώνουν τις σχετικές διατάξεις σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης και, προς τούτο, τις επανεξετάζουν πριν από τη λήξη της τετραετούς περιόδου.

Άρθρο 34

Κοινοποιήσεις

1. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή:

α) τον κατάλογο των τίτλων διαμονής·

β) τον κατάλογο των σημείων διέλευσης των συνόρων τους·

γ) τα ποσά αναφοράς που απαιτούνται για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων τους και τα οποία καθορίζονται ετησίως από τις εθνικές αρχές·

δ) τον κατάλογο των υπευθύνων για τον έλεγχο των συνόρων εθνικών αρχών·

ε) τα υποδείγματα δελτίων που χορηγούν τα Υπουργεία Εξωτερικών.

2. Η Επιτροπή θέτει τα στοιχεία που κοινοποιούνται δυνάμει της παραγράφου 1 στη διάθεση των κρατών μελών και του κοινού με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σειρά C και με κάθε άλλο κατάλληλο μέσο.

Άρθρο 35

Τοπική διασυνοριακή κυκλοφορία

Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τους κοινοτικούς κανόνες για την τοπική διασυνοριακή κυκλοφορία ούτε τις ισχύουσες διμερείς συμφωνίες που αφορούν την τοπική διασυνοριακή κυκλοφορία.

Άρθρο 36

Θέουτα και Μελίλλια

Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού δεν θίγουν τους ειδικούς κανόνες που εφαρμόζονται στις πόλεις Θέουτα και Μελίλλια, όπως ορίζονται στη δήλωση του Βασιλείου της Ισπανίας για τις πόλεις Θέουτα και Μελίλλια στην τελική πράξη της συμφωνίας προσχώρησης του Βασιλείου της Ισπανίας στη σύμβαση εφαρμογής της συμφωνίας Σένγκεν της 14ης Ιουνίου 1985 [20].

Άρθρο 37

Κοινοποίηση πληροφοριών από τα κράτη μέλη

Το αργότερο στις 26 Οκτωβρίου 2006 τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις εθνικές τους διατάξεις σχετικά με το άρθρο 21 στοιχεία γ) και δ), τις κυρώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 και τους διμερείς διακανονισμούς που συνάπτονται δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 1. Μεταγενέστερες τροποποιήσεις αυτών των διατάξεων κοινοποιούνται εντός πέντε εργάσιμων ημερών.

Οι πληροφορίες που κοινοποιούνται από τα κράτη μέλη δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σειρά C.

Άρθρο 38

Έκθεση για την εφαρμογή του τίτλου III

Το αργότερο στις 13 Οκτωβρίου 2009, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση για την εφαρμογή του τίτλου III.

Η Επιτροπή εξετάζει με ιδιαίτερη προσοχή τυχόν δυσκολίες λόγω επαναφοράς του ελέγχου στα εσωτερικά σύνορα. Υποβάλλει ενδεχομένως προτάσεις για την αντιμετώπιση των δυσκολιών.

Άρθρο 39

Κατάργηση

1. Οι διατάξεις των άρθρων 2 έως 8 της σύμβασης εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν της 14ης Ιουνίου 1985 καταργούνται από τις 13 Οκτωβρίου 2006.

2. Καταργούνται από την ημερομηνία που αναφέρεται στην παράγραφο 1:

α) το κοινό εγχειρίδιο, συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων του·

β) οι αποφάσεις της εκτελεστικής επιτροπής Σένγκεν της 26ης Απριλίου 1994 [SCH/Com-ex (94), 1, αναθ. 2], της 22ας Δεκεμβρίου 1994 [SCH/Com-ex (94)17, αναθ. 4] και της 20ής Δεκεμβρίου 1995 [SCH/Com-ex (95) 20, αναθ. 2]·

γ) το παράρτημα 7 της κοινής προξενικής εγκυκλίου·

δ) ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 790/2001 του Συμβουλίου, της 24ης Απριλίου 2001, που επιφυλάσσει στο Συμβούλιο εκτελεστικές εξουσίες σχετικά με ορισμένες λεπτομερείς διατάξεις και πρακτικές διαδικασίες διενέργειας συνοριακών ελέγχων και επιτήρησης [21]·

ε) η απόφαση 2004/581/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για καθορισμό των ελαχίστων επιβαλλομένων ενδείξεων των πινακίδων σήμανσης στα σημεία διέλευσης των εξωτερικών συνόρων [22]·

στ) η απόφαση 2004/574/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την τροποποίηση του κοινού εγχειριδίου [23]·

ζ) ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2133/2004 του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2004, σχετικά με την υποχρέωση των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών να προβαίνουν σε συστηματική σφράγιση των ταξιδιωτικών εγγράφων των υπηκόων τρίτων χωρών κατά τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών και την τροποποίηση, για το σκοπό αυτό, των διατάξεων της σύμβασης εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν και του κοινού εγχειριδίου [24].

3. Τυχόν παραπομπές σε άρθρα και πράξεις που καταργούνται νοούνται ως παραπομπές στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 40

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει στις 13 Οκτωβρίου 2006. Ωστόσο, το άρθρο 34 αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Στρασβούργο, 15 Μαρτίου 2006.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. Borrell Fontelles

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

H. Winkler

[1] Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 23ης Ιουνίου 2005 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 21ης Φεβρουαρίου 2006.

[2] ΕΕ L 239 της 22.9.2000, σ. 19· σύμβαση όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1160/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 191 της 22.7.2005, σ. 18).

[3] ΕΕ C 313 της 16.12.2002, σ. 97· κοινό εγχειρίδιο όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2133/2004 του Συμβουλίου (ΕΕ L 369 της 16.12.2004, σ. 5).

[4] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2004, σχετικά με τη σύσταση ευρωπαϊκού οργανισμού για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 349 της 25.11.2004, σ. 1).

[5] ΕΕ L 374 της 31.12.1991, σ. 4· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1882/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 284 της 31.10.2003, σ. 1).

[6] ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

[7] ΕΕ L 239 της 22.9.2000, σ. 69.

[8] ΕΕ L 176 της 10.7.1999, σ. 36.

[9] ΕΕ L 176 της 10.7.1999, σ. 31.

[10] ΕΕ L 176 της 10.7.1999, σ. 53.

[11] Απόφαση 2004/849/ΕΚ του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2004, για την υπογραφή εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την προσωρινή εφαρμογή ορισμένων διατάξεων της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 368 της 15.12.2004, σ. 26).

[12] Απόφαση 2004/860/ΕΚ του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2004, για την υπογραφή εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και την προσωρινή εφαρμογή ορισμένων διατάξεων της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 370 της 17.12.2004, σ. 78).

[13] ΕΕ L 131 της 1.6.2000, σ. 43.

[14] ΕΕ L 64 της 7.3.2002, σ. 20.

[15] ΕΕ L 158 της 30.4.2004, σ. 77.

[16] ΕΕ L 157 της 15.6.2002, σ. 1.

[17] ΕΕ L 81 της 21.3.2001, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 851/2005 (ΕΕ L 141 της 4.6.2005, σ. 3).

[18] ΕΕ L 64 της 7.3.2003, σ. 1.

[19] ΕΕ L 53 της 23.2.2002, σ. 4.

[20] ΕΕ L 239 της 22.9.2000, σ. 73.

[21] ΕΕ L 116 της 26.4.2001, σ. 5· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 2004/927/ΕΚ (ΕΕ L 396 της 31.12.2004, σ. 45).

[22] ΕΕ L 261 της 6.8.2004, σ. 119.

[23] ΕΕ L 261 της 6.8.2004, σ. 36.

[24] ΕΕ L 369 της 16.12.2004, σ. 5.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Δικαιολογητικά για την εξακρίβωση της εκπλήρωσης των προϋποθέσεων εισόδου

Τα δικαιολογητικά κατά το άρθρο 5 παράγραφος 2 μπορούν να περιλαμβάνουν τα εξής:

α) για ταξίδια επαγγελματικού χαρακτήρα:

i) πρόσκληση επιχείρησης ή αρχής για συμμετοχή σε συνεδριάσεις, διασκέψεις ή εκδηλώσεις εμπορικού, βιομηχανικού χαρακτήρα ή υπηρεσιακές,

ii) άλλα έγγραφα, από όπου προκύπτει η ύπαρξη εμπορικών ή υπηρεσιακών σχέσεων,

iii) εισιτήρια σε εκθέσεις και συνέδρια, εφόσον συμμετέχει ο ενδιαφερόμενος·

β) για ταξίδια πραγματοποιούμενα στα πλαίσια σπουδών ή άλλου είδους κατάρτισης:

i) πιστοποιητικό εγγραφής σε εκπαιδευτικό ίδρυμα με σκοπό τη συμμετοχή σε θεωρητικά ή πρακτικά μαθήματα βασικής κατάρτισης και διαρκούς εκπαίδευσης,

ii) σπουδαστικές ταυτότητες ή βεβαιώσεις σχετικές με τα παρακολουθούμενα μαθήματα·

γ) για ταξίδια τουριστικού ή ιδιωτικού χαρακτήρα:

i) δικαιολογητικά σχετικά με το κατάλυμα:

- πρόσκληση του φιλοξενούντος, εάν παρέχει κατάλυμα στον ενδιαφερόμενο,

- δικαιολογητικό από τον οργανισμό ο οποίος παρέχει το κατάλυμα, ή οιοδήποτε άλλο κατάλληλο δικαιολογητικό στο οποίο αναφέρεται το προβλεπόμενο κατάλυμα,

ii) δικαιολογητικά σχετικά με τη διαδρομή:

επιβεβαίωση της κράτησης οργανωμένου ταξιδιού ή οιοδήποτε άλλο κατάλληλο δικαιολογητικό στο οποίο αναφέρονται τα προβλεπόμενα σχέδια ταξιδιού,

iii) δικαιολογητικά σχετικά με την επιστροφή:

εισιτήριο επιστροφής ή εισιτήριο τουριστικής κυκλοφορίας:

δ) για ταξίδια πολιτικού, επιστημονικού, πολιτιστικού, αθλητικού ή θρησκευτικού χαρακτήρα ή που πραγματοποιούνται για άλλους λόγους:

προσκλήσεις, εισιτήρια εισόδου, εγγραφές ή προγράμματα, όπου αναφέρεται, στο μέτρο του δυνατού, το όνομα του προσκαλούντος οργανισμού και η διάρκεια της παραμονής ή οιοδήποτε άλλο κατάλληλο δικαιολογητικό το οποίο αναφέρει το σκοπό της επίσκεψης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Καταχώριση πληροφοριών

Σε όλα τα συνοριακά σημεία διέλευσης καταχωρίζονται σε έντυπο ή ηλεκτρονικό αρχείο όλες οι υπηρεσιακές πληροφορίες καθώς και κάθε άλλη ιδιαίτερα σημαντική πληροφορία. Πρέπει ιδίως να καταχωρίζονται οι ακόλουθες πληροφορίες:

α) το όνομα του κατά τόπον υπευθύνου για τους συνοριακούς ελέγχους συνοριοφύλακα και των άλλων υπαλλήλων κάθε ομάδας:

β) οι περιπτώσεις απλούστευσης των ελέγχων προσώπων σύμφωνα με το άρθρο 8:

γ) η χορήγηση, στα σύνορα, εγγράφων που επέχουν θέση διαβατηρίου καθώς και θεωρήσεων:

δ) οι συλλήψεις και οι καταγγελίες (ποινικά αδικήματα και διοικητικές παραβάσεις):

ε) οι αρνήσεις εισόδου σύμφωνα με το άρθρο 13 (λόγοι της άρνησης και ιθαγένεια):

στ) οι κωδικοί ασφαλείας των σφραγίδων εισόδου και εξόδου, η ταυτότητα των συνοριοφυλάκων που χρησιμοποιούν τις σφραγίδες σε οποιαδήποτε ημερομηνία ή βάρδια καθώς και οι πληροφορίες που αφορούν τις σφραγίδες που έχουν χαθεί ή κλαπεί:

ζ) καταγγελίες προσώπων που υπόκεινται σε ελέγχους:

η) άλλα ιδιαίτερα σημαντικά αστυνομικά και δικαστικά μέτρα:

θ) ιδιαίτερα γεγονότα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

Υποδείγματα πινακίδων που τοποθετούνται στις λωρίδες των συνοριακών σημείων διέλευσης

Ακολουθούν ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ, των οποίων η επεξεργασία και καταχώριση δεν είναι δυνατή για τεχνικούς λόγους. Για όσους χρησιμοποιούν CD ή DVD να ανατρέξουν στο web site της ΝΟΜΟΤΕΛΕΙΑ, όπου το κείμενο είναι διαθέσιμο σε μορφή pdf.

[1] Δεν απαιτείται λογότυπο για τη Νορβηγία και την Ισλανδία.

[2] Δεν απαιτείται λογότυπο για τη Νορβηγία και την Ισλανδία.

[3] Δεν απαιτείται λογότυπο για τη Νορβηγία και την Ισλανδία.

[4] Δεν απαιτείται λογότυπο για τη Νορβηγία και την Ισλανδία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Σφράγιση

1. Τα ταξιδιωτικά έγγραφα υπηκόων τρίτων χωρών σφραγίζονται συστηματικά κατά την είσοδο και την έξοδο, σύμφωνα με το άρθρο 10. Τα ειδικά χαρακτηριστικά αυτών των σφραγίδων καθορίζονται στην απόφαση της εκτελεστικής επιτροπής Σένγκεν SCH/COM-EX (94) 16 αναθ. και SCH/Gem-Handb (93) 15 (CONFIDENTIAL).

2. Οι κωδικοί ασφαλείας των σφραγίδων τροποποιούνται κατά τακτά διαστήματα που δεν υπερβαίνουν το μήνα.

3. Στην περίπτωση εισόδου και εξόδου υπηκόων τρίτων χωρών που υπόκεινται σε υποχρέωση θεώρησης, η σφραγίδα τοποθετείται, ει δυνατόν, κατά τρόπο ώστε να καλύπτει την άκρη της θεώρησης χωρίς να θίγει το ευανάγνωστο των ενδείξεων που υπάρχουν επάνω στη θεώρηση ούτε τα ορατά χαρακτηριστικά ασφαλείας της αυτοκόλλητης θεώρησης. Αν πρέπει να τοποθετηθούν περισσότερες σφραγίδες (για παράδειγμα, στην περίπτωση θεώρησης πολλαπλών εισόδων), τίθενται στην απέναντι σελίδα από αυτή στην οποία έχει τοποθετηθεί η θεώρηση.

Αν αυτή η σελίδα δεν είναι χρησιμοποιήσιμη, η σφραγίδα τοποθετείται στην επόμενη σελίδα. Η ζώνη που προορίζεται για ανάγνωση από μηχανήματα δεν σφραγίζεται.

4. Τα κράτη μέλη ορίζουν τα εθνικά σημεία επαφής τα οποία είναι αρμόδια για την ανταλλαγή πληροφοριών για τους κωδικούς ασφαλείας των σφραγίδων εισόδου και εξόδου που χρησιμοποιούνται στα συνοριακά σημεία διέλευσης και ενημερώνουν σχετικά τα άλλα κράτη μέλη, τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου και την Επιτροπή. Τα εν λόγω σημεία επαφής έχουν πρόσβαση, χωρίς καθυστέρηση, στις πληροφορίες που αφορούν τις κοινές σφραγίδες εισόδου και εξόδου που χρησιμοποιούνται στα εξωτερικά σύνορα του σχετικού κράτους μέλους, και κυρίως στις πληροφορίες που αφορούν την ένδειξη:

α) του συνοριακού σημείου διέλευσης, το οποίο θα χρησιμοποιεί τη μία ή την άλλη σφραγίδα·

β) της ταυτότητας του συνοριοφύλακα ο οποίος θα τοποθετεί σφραγίδα σε δεδομένη στιγμή·

γ) του κωδικού ασφαλείας τον οποίο φέρει κάθε σφραγίδα σε δεδομένη στιγμή.

Κάθε αίτηση πληροφοριών σχετικά με τις κοινές σφραγίδες εισόδου και εξόδου υποβάλλεται μέσω των προαναφερόμενων εθνικών σημείων επαφής.

Τα εθνικά σημεία επαφής διαβιβάζουν αμέσως στα άλλα σημεία επαφής και στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου και στην Επιτροπή τις πληροφορίες που αφορούν μεταβολή των σημείων επαφής καθώς και τις σφραγίδες που έχουν χαθεί ή κλαπεί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΜΕΡΟΣ Α

Διαδικασίες άρνησης εισόδου στα σύνορα

1. Σε περίπτωση άρνησης εισόδου, ο αρμόδιος συνοριοφύλακας:

α) συμπληρώνει το ενιαίο έντυπο άρνησης εισόδου, το οποίο εμφανίζεται κάτωθι (μέρος Β). Ο συγκεκριμένος υπήκοος τρίτης χώρας υπογράφει το έντυπο και λαμβάνει αντίγραφο του υπογεγραμμένου εντύπου. Εάν ο υπήκοος τρίτης χώρας αρνηθεί να υπογράψει, ο συνοριοφύλακας αναφέρει την άρνησή του στο έντυπο, στο τμήμα "παρατηρήσεις"

β) θέτει επί του διαβατηρίου σφραγίδα εισόδου, που διαγράφεται από σταυρό με μαύρη ανεξίτηλη μελάνη και γράφει απέναντι, στα δεξιά, επίσης με ανεξίτηλη μελάνη το (τα) γράμμα(-τα) που αντιστοιχεί(-ούν) στο (στους) λόγο(-ους) της άρνησης εισόδου, των οποίων ο κατάλογος περιλαμβάνεται στο ενιαίο έντυπο άρνησης εισόδου που αναφέρεται ανωτέρω·

γ) ακυρώνει τη θεώρηση σφραγίζοντάς την με την ένδειξη "ΑΚΥΡΟ" στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Στην περίπτωση αυτή το οπτικώς μεταβλητό χαρακτηριστικό της αυτοκόλλητης θεώρησης, το χαρακτηριστικό ασφαλείας "φαινόμενο λανθάνουσας εικόνας" καθώς και η λέξη "θεώρηση" διαγράφονται ώστε να καθίσταται αδύνατη οποιαδήποτε μεταγενέστερη κατάχρηση. Ο συνοριοφύλακας ενημερώνει αμέσως τις κεντρικές αρχές του για αυτή την απόφαση·

δ) καταχωρεί κάθε άρνηση εισόδου σε αρχείο ή σε κατάλογο, τα οποία θα μνημονεύουν την ταυτότητα και την ιθαγένεια του υπηκόου τρίτης χώρας, τα στοιχεία του εγγράφου που επιτρέπει τη διέλευση καθώς και το λόγο και την ημερομηνία της άρνησης εισόδου.

2. Η θεώρηση ακυρώνεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) εάν ο κάτοχος θεώρησης έχει καταχωριστεί στο SIS ως ανεπιθύμητος, εκτός εάν είναι κάτοχος θεώρησης ή θεώρησης επανεισόδου η οποία χορηγήθηκε από κράτος μέλος και ζητεί είσοδο με σκοπό τη διέλευση, προκειμένου να εισέλθει στην επικράτεια του κράτους μέλους που χορήγησε το έγγραφο·

β) εάν υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι η θεώρηση αποκτήθηκε με αθέμιτο τρόπο.

Η αδυναμία του υπηκόου τρίτης χώρας να επιδείξει στα σύνορα ένα ή περισσότερα από τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 δεν οδηγεί αυτομάτως σε απόφαση ακύρωσης της θεώρησης.

3. Εάν ο υπήκοος τρίτης χώρας για τον οποίο ελήφθη απόφαση αρνήσεως εισόδου μεταφέρθηκε στα εξωτερικά σύνορα από μεταφορική εταιρεία, ο κατά τόπο αρμόδιος συνοριοφύλακας:

α) διατάσσει το συγκεκριμένο μεταφορέα να αναλάβει τον υπήκοο τρίτης χώρας χωρίς καθυστέρηση και να τον μεταφέρει είτε προς την τρίτη χώρα από την οποία μεταφέρθηκε είτε προς την τρίτη χώρα η οποία χορήγησε το έγγραφο που επιτρέπει τη διέλευση των συνόρων είτε προς οποιαδήποτε άλλη τρίτη χώρα στην οποία η αποδοχή του είναι εγγυημένη, ή να εξεύρει μέσον για την περαιτέρω μεταφορά σύμφωνα με το άρθρο 26 της σύμβασης εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν και την οδηγία 2001/51/EK του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2001, για τη συμπλήρωση των διατάξεων του άρθρου 26 της σύμβασης εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν της 14ης Ιουνίου 1985 [1]·

β) εν αναμονή της περαιτέρω μεταφοράς, είναι υποχρεωμένος να λαμβάνει στα πλαίσια του εθνικού δικαίου και λαμβανομένων υπόψη των τοπικών περιστάσεων τα κατάλληλα μέτρα για να αποφεύγεται η παράνομη είσοδος υπηκόων τρίτων χωρών για τους οποίους ελήφθη απόφαση αρνήσεως εισόδου.

4. Όταν συντρέχουν λόγοι άρνησης εισόδου και σύλληψης υπηκόου τρίτης χώρας, ο συνοριοφύλακας έρχεται σε επαφή με τις αρμόδιες δικαστικές αρχές για να αποφασισθεί η στάση που πρέπει να τηρηθεί σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

ΜΕΡΟΣ Β

Ενιαίο έντυπο άρνησης εισόδου στα σύνορα

Ακολουθεί ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΝΤΥΠΟΥ, του οποίου η επεξεργασία και καταχώρηση δεν είναι δυνατή για τεχνικούς λόγους. Για όσους χρησιμοποιούν CD ήDVD να ανατρέξουν στο web site της ΝΟΜΟΤΕΛΕΙΑ, όπου το κείμενο είναι διαθέσιμο σε μορφή pdf.

[1] ΕΕ L 187 της 10.7.2001, σ. 45.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

Ειδικοί κανόνες για τα διάφορα είδη συνόρων και τα διάφορα μεταφορικά μέσα που χρησιμοποιούνται για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών

1. Χερσαία σύνορα

1.1. Έλεγχος στο πλαίσιο της οδικής κυκλοφορίας

1.1.1. Η κυκλοφορία στα συνοριακά σημεία διέλευσης ρυθμίζεται με τον κατάλληλο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική διενέργεια ελέγχων και ταυτόχρονα να διασφαλίζεται η ασφαλής και ομαλή ροή της οδικής κυκλοφορίας. Αν παραστεί ανάγκη, τα κράτη μέλη δύνανται να συνάπτουν διμερείς συμφωνίες σχετικά με τη διοχέτευση της κυκλοφορίας και την τοποθέτηση φραγμάτων. Ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 37.

1.1.2. Στα χερσαία σύνορα, τα κράτη μέλη μπορούν, εφόσον το κρίνουν ενδεδειγμένο και το επιτρέπουν οι συνθήκες να διευθετήσουν ή να θέσουν σε λειτουργία χωριστές λωρίδες σε ορισμένα συνοριακά σημεία διέλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 9.

Η χρησιμοποίηση χωριστών λωρίδων μπορεί να ανασταλεί οποτεδήποτε από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, υπό εξαιρετικές συνθήκες και όταν το επιβάλλει η κατάσταση της κυκλοφορίας και των υποδομών.

Τα κράτη μέλη μπορούν να συνεργάζονται με τις γειτονικές χώρες για τη διευθέτηση χωριστών λωρίδων στα σημεία διέλευσης των εξωτερικών συνόρων.

1.1.3. Οι επιβαίνοντες σε οχήματα μπορούν, κατά γενικό κανόνα, να παραμένουν εντός των οχημάτων κατά τη διάρκεια του ελέγχου. Ωστόσο, εφόσον το απαιτούν οι περιστάσεις, μπορεί να τους ζητηθεί να εξέλθουν από τα οχήματά τους. Οι διεξοδικοί έλεγχοι πραγματοποιούνται, εάν το επιτρέπουν οι τοπικές συνθήκες, στους ειδικούς για το σκοπό αυτό χώρους. Για λόγους ασφάλειας του προσωπικού, οι έλεγχοι διενεργούνται, εφόσον είναι δυνατόν, από δύο συνοριοφύλακες.

1.2. Έλεγχος στο πλαίσιο της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας

1.2.1. Σε ελέγχους υπόκεινται τόσο οι επιβάτες, όσο και οι υπάλληλοι των σιδηροδρόμων που διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα, συμπεριλαμβανομένων αυτών που επιβαίνουν σε εμπορικές αμαξοστοιχίες ή σε κενές αμαξοστοιχίες. Οι εν λόγω έλεγχοι διενεργούνται με έναν από τους εξής δύο τρόπους:

- είτε στην αποβάθρα, στον πρώτο σταθμό άφιξης ή αναχώρησης, στην επικράτεια κράτους μέλους,

- είτε εντός της αμαξοστοιχίας κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.

Τα κράτη μέλη δύνανται να συνάπτουν διμερείς συμφωνίες για τον τρόπο διενέργειας των ελέγχων. Ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 37.

1.2.2. Κατά παρέκκλιση από το σημείο 1.2.1 και για τη διευκόλυνση της κυκλοφορίας των επιβατικών αμαξοστοιχιών μεγάλης ταχύτητας, τα κράτη μέλη από τα οποία διέρχονται οι εν λόγω αμαξοστοιχίες ερχόμενες από τρίτες χώρες μπορούν επίσης, κατόπιν κοινής συμφωνίας με τις οικείες τρίτες χώρες, να αποφασίσουν τη διενέργεια ελέγχων εισόδου για τους επιβάτες των αμαξοστοιχιών από τρίτες χώρες, με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

- στους σταθμούς επιβίβασης που ευρίσκονται σε τρίτη χώρα,

- στους σταθμούς αποβίβασης που ευρίσκονται στην επικράτεια των κρατών μελών,

- εντός της αμαξοστοιχίας κατά τη διάρκεια του ταξιδιού μεταξύ των σταθμών που ευρίσκονται στην επικράτεια των κρατών μελών, εφόσον τα πρόσωπα παραμένουν εντός της αμαξοστοιχίας στον προηγούμενο ή στους προηγούμενους σταθμούς.

1.2.3. Εάν η εταιρεία σιδηροδρομικών μεταφορών μπορεί, για τις αμαξοστοιχίες μεγάλης ταχύτητας που προέρχονται από τρίτες χώρες και πραγματοποιούν πολλαπλές στάσεις στην επικράτεια των κρατών μελών, να επιβιβάζει επιβάτες αποκλειστικά για το εναπομένον τμήμα της διαδρομής εντός της επικράτειας των κρατών μελών, οι εν λόγω επιβάτες υποβάλλονται σε ελέγχους εισόδου, είτε εντός της αμαξοστοιχίας είτε στο σταθμό προορισμού, εκτός εάν έχουν διεξαχθεί έλεγχοι σύμφωνα με το σημείο 1.2.1 ή το σημείο 1.2.2 πρώτη περίπτωση.

Τα πρόσωπα τα οποία επιθυμούν να ταξιδέψουν σιδηροδρομικώς αποκλειστικά για το εναπομένον τμήμα της διαδρομής εντός της επικράτειας των κρατών μελών ενημερώνονται πριν από την αναχώρηση, κατά τρόπο σαφή, ότι θα υποβληθούν σε ελέγχους εισόδου, είτε κατά τη διάρκεια του ταξιδιού είτε στο σταθμό προορισμού.

1.2.4. Όταν ταξιδεύουν προς την αντίστροφη κατεύθυνση, οι επιβάτες της αμαξοστοιχίας υποβάλλονται σε ελέγχους εξόδου βάσει αντίστοιχων ρυθμίσεων.

1.2.5. Ο συνοριοφύλακας μπορεί να διατάξει να ερευνηθούν οι κενοί χώροι των οχημάτων, εάν είναι απαραίτητο με τη συνδρομή του σταθμάρχη, για να εξακριβωθεί το κατά πόσον κρύβονται εκεί πρόσωπα ή αντικείμενα που υπόκεινται σε συνοριακό έλεγχο.

1.2.6. Όταν υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι πρόσωπα σεσημασμένα ή ύποπτα εγκληματικών πράξεων, ή υπήκοοι τρίτων χωρών που έχουν την πρόθεση να εισέλθουν παράνομα, κρύβονται εντός της αμαξοστοιχίας, ο συνοριοφύλακας, εάν δεν μπορεί να επέμβει σύμφωνα με τις εθνικές του διατάξεις, ενημερώνει τα κράτη μέλη προς τα οποία ή εντός των οποίων κινείται η αμαξοστοιχία.

2. Εναέρια σύνορα

2.1. Έλεγχος στους διεθνείς αερολιμένες

2.1.1. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών μεριμνούν ώστε η εταιρεία του αερολιμένα να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για το διαχωρισμό μεταξύ των επιβατών των εσωτερικών πτήσεων αφενός και των επιβατών άλλων πτήσεων αφετέρου. Προς το σκοπό αυτό, πρέπει να δημιουργούνται οι κατάλληλες υποδομές σε όλους τους διεθνείς αερολιμένες.

2.1.2. Ο τόπος διενέργειας των συνοριακών ελέγχων προσδιορίζεται ως εξής:

α) Οι επιβάτες πτήσης προερχόμενης από τρίτη χώρα, οι οποίοι επιβιβάζονται σε εσωτερική πτήση, υποβάλλονται σε έλεγχο εισόδου στον αερολιμένα άφιξης της πτήσης που προέρχεται από τρίτη χώρα. Οι επιβάτες εσωτερικής

πτήσης οι οποίοι επιβιβάζονται σε πτήση με προορισμό τρίτη χώρα (επιβάτες με ανταπόκριση) υποβάλλονται σε έλεγχο εξόδου στον αερολιμένα αναχώρησης αυτής της τελευταίας πτήσης.

β) Για πτήσεις με προέλευση ή προορισμό τρίτες χώρες χωρίς οι επιβάτες να αλλάξουν αεροσκάφος και για πτήσεις με πολλαπλές στάσεις σε αερολιμένες των κρατών μελών χωρίς αλλαγή αεροσκάφους:

i) οι επιβάτες των πτήσεων με προέλευση ή προορισμό τρίτες χώρες χωρίς προηγούμενη ή επόμενη ανταπόκριση στην επικράτεια των κρατών μελών υποβάλλονται σε έλεγχο εισόδου στον αερολιμένα άφιξης και σε έλεγχο εξόδου στον αερολιμένα αναχώρησης,

ii) οι επιβάτες πτήσεων με προέλευση ή προορισμό τρίτες χώρες με πολλαπλές στάσεις στην επικράτεια των κρατών μελών χωρίς αλλαγή αεροσκάφους (διερχόμενοι επιβάτες), και χωρίς δυνατότητα επιβίβασης στο τμήμα της πτήσης που ευρίσκεται στην επικράτεια των κρατών μελών, υποβάλλονται σε έλεγχο εισόδου στον αερολιμένα προορισμού και σε έλεγχο εξόδου στον αερολιμένα επιβίβασης,

iii) εάν ο αερομεταφορέας έχει τη δυνατότητα, για πτήσεις προερχόμενες από τρίτες χώρες με πολλές στάσεις στην επικράτεια των κρατών μελών, να επιβιβάζει επιβάτες αποκλειστικά για το εναπομένον τμήμα του ταξιδιού εντός αυτής της επικράτειας, οι εν λόγω επιβάτες υποβάλλονται σε έλεγχο εξόδου στον αερολιμένα επιβίβασης και σε έλεγχο εισόδου στον αερολιμένα άφιξης.

Οι έλεγχοι των επιβατών οι οποίοι, κατά τη διάρκεια αυτών των στάσεων, ευρίσκονται ήδη εντός του αεροσκάφους και δεν έχουν επιβιβασθεί στην επικράτεια των κρατών μελών, πραγματοποιούνται σύμφωνα με το στοιχείο β) σημείο ii). Η αντίστροφη διαδικασία εφαρμόζεται σε πτήσεις αυτής της κατηγορίας, όταν η χώρα προορισμού είναι τρίτη χώρα.

2.1.3. Οι συνοριακοί έλεγχοι διενεργούνται κατά κανόνα εκτός του αεροσκάφους ή της πύλης, εκτός εάν δικαιολογεί το αντίθετο η αξιολόγηση των κινδύνων που αφορούν την εσωτερική ασφάλεια και τη λαθρομετανάστευση. Για να εξασφαλισθεί, στους αερολιμένες που ορίζονται ως συνοριακά σημεία διέλευσης, ότι οι έλεγχοι διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 6 έως 13, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρχές του αερολιμένα να λαμβάνουν τα δέοντα μέτρα για τη διοχέτευση των επιβατών προς τις εγκαταστάσεις οι οποίες προορίζονται για τη διενέργεια των ελέγχων.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η εταιρεία του αερολιμένα να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για να εμποδίζει την είσοδο και την έξοδο μη εξουσιοδοτημένων προσώπων στις καθορισμένες ζώνες πρόσβασης, όπως για παράδειγμα στη ζώνη διέλευσης. Ο έλεγχος κανονικά δεν διενεργείται στη ζώνη διέλευσης, εκτός εάν δικαιολογεί το αντίθετο η αξιολόγηση των κινδύνων που αφορούν την εσωτερική ασφάλεια και τη λαθρομετανάστευση. Οι έλεγχοι στη ζώνη αυτή είναι δυνατόν να αφορούν ιδίως πρόσωπα που υπόκεινται σε υποχρέωση θεώρησης διέλευσης από αερολιμένα, προκειμένου να εξακριβωθεί κατά πόσον διαθέτουν τη θεώρηση αυτή.

2.1.4. Αν, σε περίπτωση ανωτέρας βίας, επικείμενου κινδύνου ή κατόπιν οδηγιών των αρχών, αεροσκάφος που εκτελεί πτήση από τρίτη χώρα πρέπει να προσγειωθεί σε σημείο το οποίο δεν είναι συνοριακό σημείο διέλευσης, αυτό το αεροσκάφος μπορεί να συνεχίσει την πτήση του μόνο έπειτα από άδεια των συνοριοφυλάκων και των τελωνειακών αρχών. Το αυτό ισχύει όταν αεροσκάφος που εκτελεί πτήση από τρίτη χώρα προσγειώνεται χωρίς άδεια. Σε κάθε περίπτωση εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 6 έως 13 για τον έλεγχο των επιβατών των αεροσκαφών αυτών.

2.2. Έλεγχος στα δευτερεύοντα αεροδρόμια

2.2.1. Διενεργείται επίσης έλεγχος προσώπων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 6 έως 13, στους αερολιμένες που δεν έχουν το καθεστώς διεθνούς αερολιμένα σύμφωνα με το σχετικό εθνικό δίκαιο ("δευτερεύοντα αεροδρόμια"), αλλά μέσω των οποίων επιτρέπονται οι πτήσεις από ή προς τρίτες χώρες.

2.2.2. Κατά παρέκκλιση από το σημείο 2.1.1, στα δευτερεύοντα αεροδρόμια δεν είναι απαραίτητη η πρόβλεψη των αναγκαίων ρυθμίσεων για το διαχωρισμό μεταξύ των επιβατών εσωτερικών και άλλων πτήσεων, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2320/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης

Δεκεμβρίου 2002, για τη θέσπιση κοινών κανόνων στο πεδίο της ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας [1]. Επιπλέον, όταν υπάρχει μειωμένη κυκλοφορία, δεν απαιτείται η συνεχής παρουσία των συνοριοφυλάκων, εφόσον υπάρχει η βεβαιότητα ότι, σε περίπτωση ανάγκης, το προσωπικό μπορεί να μεταβεί επιτόπου σε εύλογο χρονικό διάστημα.

2.2.3. Εφόσον στο δευτερεύον αεροδρόμιο δεν υπάρχουν μονίμως συνοριοφύλακες, ο διευθυντής του εν λόγω αεροδρομίου ενημερώνει δεόντως τους συνοριοφύλακες για την άφιξη και την αναχώρηση αεροσκάφους που εκτελεί πτήση από ή προς τρίτη χώρα.

2.3. Έλεγχος επιβατών ιδιωτικών πτήσεων

2.3.1. Στην περίπτωση ιδιωτικών πτήσεων από ή προς τρίτες χώρες, ο κυβερνήτης διαβιβάζει στους συνοριοφύλακες του κράτους μέλους προορισμού και, ενδεχομένως, του κράτους μέλους πρώτης εισόδου, πριν από την απογείωση, γενική δήλωση που περιλαμβάνει κυρίως σχέδιο πτήσης σύμφωνα με το παράρτημα 2 της σύμβασης σχετικά με τη διεθνή πολιτική αεροπορία και πληροφορίες για την ταυτότητα των επιβατών.

2.3.2. Όταν οι ιδιωτικές πτήσεις που προέρχονται από τρίτη χώρα και έχουν προορισμό κράτος μέλος κάνουν στάση στην επικράτεια άλλων κρατών μελών, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους εισόδου προβαίνουν σε συνοριακό έλεγχο και επιθέτουν σφραγίδα εισόδου στη γενική δήλωση που προβλέπεται στο σημείο 2.3.1.

2.3.3. Όταν δεν είναι βέβαιο ότι πτήση έχει αποκλειστική προέλευση ή προορισμό κράτος μέλος, χωρίς ενδιάμεση προσγείωση στο έδαφος τρίτης χώρας, οι αρμόδιες αρχές διενεργούν τον έλεγχο προσώπων στους αερολιμένες και στα αεροδρόμια σύμφωνα με τα σημεία 2.1 και 2.2.

2.3.4. Οι ρυθμίσεις για την είσοδο και έξοδο των ανεμοπλάνων, των υπερελαφρών αεροπλάνων, των ελικοπτέρων και των αεροσκαφών ερασιτεχνικής κατασκευής με τα οποία διανύονται μικρές αποστάσεις, καθώς και των αεροστάτων, ορίζονται από το εθνικό δίκαιο και, ενδεχομένως, από διμερείς συμφωνίες.

3. Θαλάσσια σύνορα

3.1. Γενικές διαδικασίες ελέγχου στο πλαίσιο της θαλάσσιας κυκλοφορίας

3.1.1. Ο έλεγχος όσον αφορά τα σκάφη πραγματοποιείται στο λιμένα άφιξης ή αναχώρησης, επί του σκάφους ή σε χώρο που προβλέπεται για το σκοπό αυτό, ο οποίος ευρίσκεται σε άμεση εγγύτητα με το σκάφος. Εντούτοις, σύμφωνα με συμφωνίες που έχουν συναφθεί για το συγκεκριμένο θέμα, οι έλεγχοι μπορούν επίσης να πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια του διάπλου ή, κατά την άφιξη ή την αναχώρηση του σκάφους, στην επικράτεια τρίτης χώρας.

Στόχος των ελέγχων είναι να διασφαλισθεί ότι τόσο το πλήρωμα όσο και οι επιβάτες πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 5, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 19 παράγραφος 1 στοιχείο β).

3.1.2. Ο πλοίαρχος ή, σε περίπτωση απουσίας του, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εκπροσωπεί τον πλοιοκτήτη σε όλα τα θέματα που αφορούν τις υποχρεώσεις του πλοιοκτήτη σχετικά με τον εφοπλισμό του πλοίου ("ναυτιλιακός πράκτορας"), καταρτίζει έναν κατάλογο, σε δύο αντίτυπα, του πληρώματος και των ενδεχόμενων επιβατών. Το αργότερο κατά την άφιξη στον λιμένα, διαβιβάζει αυτόν (ή αυτούς) τον κατάλογο (τους καταλόγους) στους συνοριοφύλακες. Εάν, για λόγους ανωτέρας βίας, η διαβίβαση αυτού (ή αυτών) του καταλόγου (των καταλόγων) στους συνοριοφύλακες δεν είναι δυνατή, διαβιβάζεται αντίγραφο στον αρμόδιο συνοριακό σταθμό ή λιμενική αρχή, που το διαβιβάζει χωρίς καθυστέρηση στους συνοριοφύλακες.

3.1.3. Αντίγραφο των δύο καταλόγων που έχει υπογραφεί δεόντως από τον συνοριοφύλακα επιστρέφεται στον πλοίαρχο, ο οποίος το επιδεικνύει έπειτα από απλή αίτηση κατά τις ημέρες που το πλοίο είναι δεμένο.

3.1.4. Ο πλοίαρχος ή, σε περίπτωση απουσίας του, ο ναυτιλιακός πράκτορας επισημαίνει χωρίς καθυστέρηση όλες τις αλλαγές στη σύνθεση του πληρώματος ή τον αριθμό των επιβατών.

Επιπλέον, ο πλοίαρχος γνωστοποιεί στις αρμόδιες αρχές, χωρίς καθυστέρηση και ει δυνατόν πριν και από αυτή την

ίδια την είσοδο του σκάφους στο λιμένα, την παρουσία λαθρεπιβατών. Αυτοί οι τελευταίοι παραμένουν πάντως υπό την ευθύνη του πλοίαρχου.

3.1.5. Ο πλοίαρχος ενημερώνει εγκαίρως τους συνοριοφύλακες για την αναχώρηση του πλοίου και σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν στο συγκεκριμένο λιμένα. Εάν δεν είναι σε θέση να πληροφορήσει αυτές τις υπηρεσίες, ειδοποιεί την αρμόδια λιμενική αρχή. Το δεύτερο αντίγραφο του (των) καταλόγου(-ων) που έχει (έχουν) συμπληρωθεί και υπογραφεί προηγουμένως επιστρέφεται στους συνοριοφύλακες ή στις λιμενικές αρχές.

3.2. Ειδικές διαδικασίες ελέγχου για ορισμένα είδη θαλάσσιας ναυσιπλοΐας

Κρουαζιερόπλοια

3.2.1. Ο πλοίαρχος του κρουαζιερόπλοιου ή, σε περίπτωση απουσίας του, ο ναυτιλιακός πράκτορας διαβιβάζει στους αντίστοιχους συνοριοφύλακες το δρομολόγιο και το πρόγραμμα της κρουαζιέρας, τουλάχιστον 24 ώρες πριν το πλοίο εγκαταλείψει το λιμένα αναχώρησης και πριν από την άφιξη σε κάθε λιμένα ευρισκόμενο στην επικράτεια των κρατών μελών.

3.2.2. Εάν το δρομολόγιο του κρουαζιερόπλοιου περιλαμβάνει αποκλειστικά λιμένες που ευρίσκονται στην επικράτεια των κρατών μελών, κατά παρέκκλιση των άρθρων 4 και 7 δεν διενεργείται συνοριακός έλεγχος και το πλοίο μπορεί να ελλιμενίζεται σε λιμένες που δεν είναι συνοριακά σημεία διέλευσης.

Ωστόσο, βάσει αξιολόγησης των κινδύνων που αφορούν την εσωτερική ασφάλεια και τη λαθρομετανάστευση, είναι δυνατή η διενέργεια ελέγχων επί του πληρώματος και των επιβατών των πλοίων αυτών.

3.2.3. Εάν το δρομολόγιο του κρουαζιερόπλοιου περιλαμβάνει τόσο λιμένες που ευρίσκονται στην επικράτεια των κρατών μελών όσο και λιμένες που ευρίσκονται σε τρίτες χώρες, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7 οι συνοριακοί έλεγχοι διενεργούνται ως εξής:

α) Όταν το κρουαζιερόπλοιο, προερχόμενο από λιμένα που ευρίσκεται σε τρίτη χώρα, φθάνει για πρώτη φορά σε λιμένα που ευρίσκεται στην επικράτεια κράτους μέλους, το πλήρωμα και οι επιβάτες υποβάλλονται σε έλεγχο εισόδου βάσει των ονομαστικών καταλόγων πληρώματος και επιβατών, όπως αναφέρεται στο σημείο 3.2.4.

Οι επιβάτες που αποβιβάζονται υποβάλλονται σε έλεγχο εισόδου σύμφωνα με το άρθρο 6, εκτός εάν η αξιολόγηση των κινδύνων που αφορούν την εσωτερική ασφάλεια και τη λαθρομετανάστευση δείξει ότι δεν απαιτείται έλεγχος.

β) Όταν το κρουαζιερόπλοιο, προερχόμενο από λιμένα που ευρίσκεται σε τρίτη χώρα, φθάνει και πάλι σε λιμένα που ευρίσκεται στην επικράτεια κράτους μέλους, το πλήρωμα και οι επιβάτες υποβάλλονται σε έλεγχο εισόδου βάσει των ονομαστικών καταλόγων πληρώματος και επιβατών, όπως αναφέρεται στο σημείο 3.2.4, στο βαθμό που οι εν λόγω κατάλογοι έχουν τροποποιηθεί μετά την άφιξη του κρουαζιερόπλοιου στον προηγούμενο λιμένα που ευρίσκεται στην επικράτεια κράτους μέλους.

Οι επιβάτες που αποβιβάζονται υποβάλλονται σε έλεγχο εισόδου σύμφωνα με το άρθρο 7, εκτός εάν η αξιολόγηση των κινδύνων που αφορούν την εσωτερική ασφάλεια και τη λαθρομετανάστευση δείξει ότι δεν απαιτείται έλεγχος.

γ) Όταν το κρουαζιερόπλοιο, προερχόμενο από λιμένα που ευρίσκεται σε κράτος μέλος, φθάνει σε άλλο λιμένα κράτους μέλους, οι αποβιβαζόμενοι επιβάτες υποβάλλονται σε έλεγχο εισόδου σύμφωνα με το άρθρο 7, εφόσον το απαιτεί η αξιολόγηση των κινδύνων που αφορούν την εσωτερική ασφάλεια και τη λαθρομετανάστευση.

δ) Όταν κρουαζιερόπλοιο αναχωρεί από λιμένα που ευρίσκεται σε κράτος μέλος με προορισμό λιμένα που ευρίσκεται σε τρίτη χώρα, το πλήρωμα και οι επιβάτες υποβάλλονται σε έλεγχο εξόδου βάσει των ονομαστικών καταλόγων πληρώματος και επιβατών.

Εφόσον το απαιτεί η αξιολόγηση των κινδύνων που αφορούν την εσωτερική ασφάλεια και τη λαθρομετανάστευση, οι επιβιβαζόμενοι επιβάτες υποβάλλονται σε έλεγχο εξόδου σύμφωνα με το άρθρο 7.

ε) Όταν κρουαζιερόπλοιο αναχωρεί από λιμένα που ευρίσκεται σε κράτος μέλος με προορισμό άλλο λιμένα κράτους μέλους, δεν διενεργείται έλεγχος εξόδου.

Ωστόσο, βάσει αξιολογήσεως των κινδύνων που αφορούν την εσωτερική ασφάλεια και τη λαθρομετανάστευση, είναι δυνατή η διενέργεια ελέγχου του πληρώματος και των επιβατών των πλοίων αυτών.

3.2.4. Οι ονομαστικοί κατάλογοι πληρώματος και επιβατών περιλαμβάνουν:

α) το ονοματεπώνυμο·

β) την ημερομηνία γέννησης·

γ) την ιθαγένεια·

δ) τον αριθμό και τον τύπο του ταξιδιωτικού εγγράφου και, ενδεχομένως, τον αριθμό της θεώρησης.

Ο πλοίαρχος του κρουαζιερόπλοιου ή, σε περίπτωση απουσίας του, ο ναυτιλιακός πράκτορας, διαβιβάζει στους αντίστοιχους συνοριοφύλακες τους ονομαστικούς καταλόγους τουλάχιστον 24 ώρες πριν από την άφιξη σε κάθε λιμένα που ευρίσκεται στην επικράτεια των κρατών μελών ή, όταν το ταξίδι προς το λιμένα αυτό διαρκεί κάτω των 24 ωρών, αμέσως μετά την περάτωση της επιβίβασης στον προηγούμενο λιμένα.

Ο ονομαστικός κατάλογος σφραγίζεται στον πρώτο λιμένα εισόδου στην επικράτεια κράτους μέλους και σε κάθε περίπτωση μεταγενέστερα, εφόσον τροποποιηθεί. Ο ονομαστικός κατάλογος λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση των κινδύνων που αναφέρεται στο σημείο 3.2.3.

Ναυσιπλοΐα αναψυχής

3.2.5. Κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 4 και 7, οι επιβάτες σκαφών αναψυχής τα οποία προέρχονται από ή αναχωρούν προς λιμένα ευρισκόμενο σε κράτος μέλος δεν υποβάλλονται σε συνοριακό έλεγχο και μπορούν να εισέλθουν σε λιμένα που δεν είναι συνοριακό σημείο διέλευσης.

Ωστόσο, βάσει αξιολογήσεως των κινδύνων όσον αφορά τη λαθρομετανάστευση και κυρίως εάν οι ακτές τρίτης χώρας ευρίσκονται σε άμεση εγγύτητα με την επικράτεια του συγκεκριμένου κράτους μέλους, διενεργούνται έλεγχοι των επιβατών αυτών ή/και έρευνα του σκάφους αναψυχής.

3.2.6. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 4, σκάφος αναψυχής προερχόμενο από τρίτη χώρα μπορεί να εισέλθει κατ' εξαίρεση σε λιμένα ο οποίος δεν είναι συνοριακό σημείο διέλευσης. Στις περιπτώσεις αυτές, οι επιβάτες του σκάφους ειδοποιούν τις λιμενικές αρχές, ώστε να επιτραπεί η είσοδός τους στο συγκεκριμένο λιμένα. Οι λιμενικές αρχές έρχονται σε επαφή με τις αρχές του εγγύτερου λιμένα που έχει ορισθεί ως συνοριακό σημείο διέλευσης για να δηλώσουν την άφιξη του σκάφους. Η δήλωση σχετικά με τους επιβάτες γίνεται με την κατάθεση προς τις λιμενικές αρχές του καταλόγου των παρόντων επί του σκάφους προσώπων. Ο κατάλογος τίθεται στη διάθεση των συνοριοφυλάκων το αργότερο κατά την άφιξη.

Κατά τον ίδιο τρόπο, εάν για λόγους ανωτέρας βίας, σκάφος αναψυχής προερχόμενο από τρίτη χώρα πρέπει να δέσει σε άλλο λιμένα πέραν συνοριακού σημείου διέλευσης, οι λιμενικές αρχές έρχονται σε επαφή με τις αρχές του εγγύτερου λιμένα που έχει ορισθεί ως συνοριακό σημείο διέλευσης για να δηλώσουν την παρουσία του σκάφους.

3.2.7. Με την ευκαιρία των ελέγχων παραδίδεται έγγραφο το οποίο περιέχει το σύνολο των τεχνικών χαρακτηριστικών του σκάφους, καθώς και το όνομα των προσώπων που ευρίσκονται επ' αυτού. Αντίγραφο αυτού του εγγράφου διαβιβάζεται στις αρχές των λιμένων εισόδου και εξόδου. Όσο το σκάφος παραμένει στα εθνικά ύδατα ενός εκ των κρατών μελών, αντίγραφο αυτού του καταλόγου συγκαταλέγεται μεταξύ των εγγράφων του σκάφους.

Παράκτια αλιεία

3.2.8. Κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 4 και 7, το πλήρωμα σκαφών παράκτια αλιείας που επιστρέφει καθημερινά ή εντός 36 ωρών στο λιμένα νηολόγησης ή σε οποιονδήποτε άλλο λιμένα ευρισκόμενο στην επικράτεια των κρατών μελών, χωρίς να δέσει σε λιμένα ευρισκόμενο στην επικράτεια τρίτης χώρας, δεν υποβάλλεται συστηματικά σε ελέγχους. Εντούτοις, η αξιολόγηση των κινδύνων όσον αφορά τη λαθρομετανάστευση, κυρίως σε περίπτωση που οι ακτές τρίτης χώρας ευρίσκονται σε άμεση εγγύτητα με την επικράτεια του συγκεκριμένου κράτους μέλους, λαμβάνεται υπόψη για να καθορίζεται η συχνότητα των απαιτούμενων ελέγχων. Αναλόγως των κινδύνων αυτών, διενεργούνται έλεγχοι των προσώπων ή/και έρευνα του σκάφους.

3.2.9. Το πλήρωμα σκαφών που πραγματοποιούν παράκτια αλιεία, τα οποία δεν είναι καταχωρισμένα σε λιμένα ευρισκόμενο στην επικράτεια κράτους μέλους, υποβάλλεται σε έλεγχο σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τους ναυτικούς.

Ο πλοίαρχος του σκάφους δηλώνει, εφόσον συντρέχει περίπτωση, κάθε τροποποίηση του καταλόγου του πληρώματός του και την ενδεχόμενη παρουσία επιβατών στις αρμόδιες αρχές.

Δρομολόγια οχηματαγωγών

3.2.10. Υποβάλλονται σε έλεγχο οι επιβάτες οχηματαγωγών τα οποία εκτελούν δρομολόγια με στάσεις σε λιμένες τρίτων χωρών. Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες:

α) τα κράτη μέλη προβλέπουν, ει δυνατόν, χωριστές λωρίδες σύμφωνα με το άρθρο 9·

β) οι επιβάτες χωρίς όχημα υποβάλλονται ατομικά σε έλεγχο·

γ) οι επιβάτες οχημάτων υποβάλλονται σε έλεγχο εντός του οχήματος·

δ) οι επιβάτες που ταξιδεύουν με λεωφορείο αντιμετωπίζονται ως επιβάτες χωρίς όχημα, αποβιβάζονται από το λεωφορείο για τη διεξαγωγή του ελέγχου·

ε) οι οδηγοί βαρέων φορτηγών οχημάτων και οι τυχόν συνοδοί τους υποβάλλονται σε έλεγχο εντός του οχήματος. Η διαδικασία αυτή οργανώνεται κατ' αρχήν χωριστά από τον έλεγχο των λοιπών επιβατών·

στ) για την ταχεία διεξαγωγή των ελέγχων, πρέπει να προβλεφθεί επαρκής αριθμός πυλών·

ζ) διεξάγονται δειγματοληπτικά, με σκοπό κυρίως τον εντοπισμό λαθρομεταναστών, έλεγχοι των μεταφορικών μέσων των επιβατών, ενδεχομένως δε και επί του φορτίου και λοιπών αντικειμένων που ευρίσκονται εντός του μεταφορικού μέσου·

η) το πλήρωμα των οχηματαγωγών αντιμετωπίζεται κατά τον ίδιο τρόπο με το πλήρωμα εμπορικών πλοίων.

4. Ναυσιπλοΐα στα εσωτερικά ύδατα

4.1. Ως "ναυσιπλοΐα στα εσωτερικά ύδατα με διέλευση εξωτερικών συνόρων", πρέπει να νοείται η χρησιμοποίηση για σκοπούς επαγγελματικούς ή αναψυχής κάθε είδους πλοίων, πλοιαρίων και εξωλεμβίων στους μεγάλους ποταμούς, στους παραποτάμους, στα κανάλια και στις λίμνες.

4.2. Θεωρούνται μέλη του πληρώματος ή εξομοιούνται προς αυτά, όσον αφορά τα πλοία που χρησιμοποιούνται για επαγγελματικούς σκοπούς, ο πλοίαρχος και τα πρόσωπα που εργάζονται επί του πλοίου και αναφέρονται σε κατάλογο πληρώματος καθώς και τα μέλη της οικογενείας αυτών των προσώπων τα οποία διαμένουν επί του πλοίου.

4.3. Οι αντίστοιχες διατάξεις των σημείων 3.1 έως 3.2 εφαρμόζονται κατ' αναλογία όσον αφορά τον έλεγχο στο πλαίσιο της ναυσιπλοΐας στα εσωτερικά ύδατα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

Ειδικές ρυθμίσεις για ορισμένες κατηγορίες προσώπων

1. Αρχηγοί κρατών

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 5 και τα άρθρα 7 έως 13, οι αρχηγοί κρατών και τα μέλη της αντιπροσωπίας τους, εφόσον η άφιξη και αναχώρησή τους έχει προαναγγελθεί επισήμως στους συνοριοφύλακες διά της διπλωματικής οδού, δεν υποβάλλονται σε συνοριακό έλεγχο.

2. Κυβερνήτες και άλλα μέλη του πληρώματος αεροσκαφών

2.1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 5, οι κάτοχοι άδειας κυβερνήτη αεροσκάφους ή πιστοποιητικού μέλους πληρώματος (Crew Member Certificate) που προβλέπονται στο παράρτημα 9 της σύμβασης της 7ης Σεπτεμβρίου 1944 σχετικά με την πολιτική αεροπορία μπορούν, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και βάσει αυτών των εγγράφων:

α) να επιβιβάζονται και να αποβιβάζονται στον αερολιμένα ενδιάμεσης στάσης ή άφιξης που ευρίσκεται στην επικράτεια κράτους μέλους·

β) να εισέρχονται στην κοινότητα στην οποία υπάγεται ο αερολιμένας ενδιάμεσης στάσης ή άφιξης που ευρίσκεται στην επικράτεια κράτους μέλους·

γ) να μεταβαίνουν με κάθε μεταφορικό μέσο σε αερολιμένα ευρισκόμενο στην επικράτεια κράτους μέλους για να επιβιβασθούν σε αεροσκάφος το οποίο αναχωρεί από αυτόν τον ίδιο αερολιμένα.

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις πρέπει να πληρούνται οι απαιτήσεις του άρθρου 5 παράγραφος 1.

2.2. Οι διατάξεις των άρθρων 6 έως 13 εφαρμόζονται για τους ελέγχους των μελών των πληρωμάτων αεροσκαφών. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων προτεραιότητα δίνεται, στο μέτρο του δυνατού, στα πληρώματα των αεροσκαφών. Συγκεκριμένα, τα μέλη των πληρωμάτων υποβάλλονται σε έλεγχο είτε πριν από τους επιβάτες είτε σε ειδικούς χώρους που προβλέπονται για το σκοπό αυτό. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7, τα μέλη των πληρωμάτων που είναι γνωστά στους αρμόδιους για το συνοριακό έλεγχο υπαλλήλους στο πλαίσιο των καθηκόντων τους υποβάλλονται μόνο δειγματοληπτικά σε ελέγχους.

3. Ναυτικοί

3.1. Κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 4 και 7, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν στους ναυτικούς που είναι εφοδιασμένοι με δελτίο ναυτικής ταυτότητας, το οποίο εκδόθηκε σύμφωνα με τη σύμβαση της Γενεύης της 19ης Ιουνίου 2003 (αριθ. 185) και τη σύμβαση του Λονδίνου της 9ης Απριλίου 1965 καθώς και το οικείο εθνικό δίκαιο, να εισέρχονται στην επικράτεια των κρατών μελών αποβιβαζόμενοι για να παραμείνουν στην περιοχή του λιμένα όπου δένει το πλοίο τους ή σε γειτονικές κοινότητες, χωρίς να παρουσιάζονται σε σημείο διέλευσης, υπό την προϋπόθεση ότι περιλαμβάνονται στον κατάλογο του πληρώματος του σκάφους στο οποίο ανήκουν ο οποίος έχει προηγουμένως υποβληθεί στον έλεγχο των αρμόδιων αρχών.

Ωστόσο, σε συνάρτηση με την αξιολόγηση των κινδύνων όσον αφορά την εσωτερική ασφάλεια και τη λαθρομετανάστευση, οι ναυτικοί υποβάλλονται σε έλεγχο σύμφωνα με το άρθρο 7 από τους συνοριοφύλακες πριν από την αποβίβαση.

Εάν ένας ναυτικός αποτελεί απειλή για τη δημόσια τάξη, την εσωτερική ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία, είναι δυνατόν να του απαγορευθεί το δικαίωμα αποβίβασης.

3.2. Οι ναυτικοί που σκοπεύουν να παραμείνουν εκτός των κοινοτήτων που ευρίσκονται κοντά στους λιμένες πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις εισόδου στην επικράτεια των κρατών μελών όπως προβλέπονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1.

4. Κάτοχοι διπλωματικών ή υπηρεσιακών διαβατηρίων καθώς και μέλη διεθνών οργανισμών

4.1. Λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων προνομίων ή των ασυλιών που απολαύουν οι κάτοχοι διπλωματικών ή υπηρεσιακών διαβατηρίων τα οποία έχουν εκδοθεί από τρίτες χώρες ή τις κυβερνήσεις τους που έχουν αναγνωρισθεί από τα κράτη μέλη, καθώς και οι κάτοχοι εγγράφων τα οποία έχουν εκδοθεί από τους διεθνείς οργανισμούς που μνημονεύονται στο σημείο 4.4, οι οποίοι ταξιδεύουν για την άσκηση των καθηκόντων τους, τα πρόσωπα αυτά μπορούν να λαμβάνουν προτεραιότητα έναντι άλλων ταξιδιωτών στα σημεία διέλευσης των συνόρων μολονότι εξακολουθούν να υπόκεινται, ενδεχομένως, στην υποχρέωση θεώρησης.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο γ), οι κάτοχοι αυτών των τίτλων δεν είναι υποχρεωμένοι να αποδεικνύουν ότι διαθέτουν επαρκή μέσα διαβίωσης.

4.2. Εάν πρόσωπο παρουσιαζόμενο στα εξωτερικά σύνορα επικαλείται προνόμια, ασυλίες και απαλλαγές, ο συνοριοφύλακας μπορεί να του ζητήσει αποδείξεις για την ιδιότητά του, με την προσκόμιση των απαραίτητων εγγράφων, κυρίως πιστοποιητικών εκδοθέντων από το διαπιστευμένο κράτος ή διπλωματικού διαβατηρίου ή άλλου μέσου. Εάν έχει αμφιβολίες, ο συνοριοφύλακας μπορεί σε περίπτωση επείγοντος να επικοινωνήσει απευθείας με το Υπουργείο Εξωτερικών.

4.3. Τα διαπιστευμένα μέλη των διπλωματικών αποστολών και των προξενικών αντιπροσωπιών καθώς και οι οικογένειές τους μπορούν να εισέρχονται στην επικράτεια των κρατών μελών με την επίδειξη του δελτίου που αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 2, συνοδευόμενου από το έγγραφο που επιτρέπει τη διέλευση των συνόρων. Εξάλλου, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 13, οι συνοριοφύλακες δεν μπορούν να απαγορεύσουν στους κατόχους διπλωματικών ή υπηρεσιακών διαβατηρίων την είσοδο στην επικράτεια των κρατών μελών, χωρίς προηγούμενη διαβούλευση με τις αρμόδιες εθνικές αρχές. Αυτό ισχύει εξίσου όταν ο ενδιαφερόμενος έχει καταχωριστεί ως ανεπιθύμητος στο σύστημα πληροφοριών Σένγκεν (SIS).

4.4. Τα έγγραφα που εκδίδονται από τους διεθνείς οργανισμούς για τους σκοπούς που προσδιορίζονται στο σημείο 4.1 είναι κυρίως τα ακόλουθα:

- άδεια διέλευσης (laissez-passer) των Ηνωμένων Εθνών: εκδίδεται για το προσωπικό των Ηνωμένων Εθνών και για εκείνο των οργάνων που εξαρτώνται από αυτά στη βάση της σύμβασης σχετικά με τα προνόμια και τις ασυλίες των ειδικών οργάνων, που θεσπίσθηκε στη Νέα Υόρκη, στις 21 Νοεμβρίου 1947, από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών,

- άδεια διέλευσης (laissez-passer) της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΚ),

- άδεια διέλευσης (laissez-passer) της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ),

- πιστοποιητικό νομιμοποίησης που εκδίδεται από τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρώπης,

- έγγραφα που εκδίδονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου III της συμφωνίας μεταξύ των μερών του Βορειοατλαντικού Συμφώνου σχετικά με το καθεστώς των δυνάμεών τους (δελτία στρατιωτικής ταυτότητας συνοδευόμενα από διατεταγμένη υπηρεσία, φύλλο πορείας ή ατομική ή συλλογική διαταγή μετακίνησης) καθώς και έγγραφα που εκδίδονται στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης για την ειρήνη.

5. Διασυνοριακοί εργαζόμενοι

5.1. Οι έλεγχοι των διασυνοριακών εργαζομένων διέπονται από τις γενικές διατάξεις που αφορούν τον έλεγχο των συνόρων, κυρίως τα άρθρα 7 και 13.

5.2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7, οι διασυνοριακοί εργαζόμενοι που είναι πολύ γνωστοί στους συνοριοφύλακες λόγω συχνής διέλευσης των συνόρων από το ίδιο συνοριακό σημείο διέλευσης και οι οποίοι, σύμφωνα με αρχικό έλεγχο, δεν είναι καταχωρισμένοι ως ανεπιθύμητοι ούτε στο SIS ούτε σε εθνικό δελτίο δεδομένων, θα υποβάλλονται μόνο σε δειγματοληπτικό έλεγχο προκειμένου να διαπιστωθεί ότι διαθέτουν έγκυρο έγγραφο που επιτρέπει τη διέλευση των συνόρων και πληρούν τις προϋποθέσεις εισόδου. Αυτή η ομάδα προσώπων υποβάλλεται από καιρού εις καιρό, απροειδοποίητα και σε μη τακτά χρονικά διαστήματα, σε διεξοδικούς ελέγχους.

5.3. Οι διατάξεις του σημείου 5.2 μπορούν να επεκταθούν και σε άλλες κατηγορίες διασυνοριακών μετακινουμένων.

6. Ανήλικοι

6.1. Οι συνοριοφύλακες δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στους ανηλίκους, είτε ταξιδεύουν συνοδευόμενοι είτε ασυνόδευτοι. Οι ανήλικοι οι οποίοι διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα υπόκεινται στις αυτές διαδικασίες ελέγχου με τους ενήλικες κατά την είσοδο και έξοδο, όπως προβλέπει ο παρών κανονισμός.

6.2. Στην περίπτωση συνοδευόμενων ανηλίκων, ο συνοριοφύλακας ελέγχει επίσης την ύπαρξη γονικής μέριμνας του συνοδού ως προς τον ανήλικο, κυρίως όταν ο ανήλικος συνοδεύεται από έναν μόνον ενήλικο και υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες ότι ο ανήλικος έχει παράνομα αποσπασθεί από την επιμέλεια του προσώπου (ή των προσώπων) στο οποίο (στα οποία) έχει ανατεθεί νόμιμα η γονική μέριμνα. Σε αυτή την τελευταία περίπτωση, ο συνοριοφύλακας πραγματοποιεί περαιτέρω έρευνα, προκειμένου να διαπιστωθούν τυχόν ασυμφωνίες ή αντιφάσεις μεταξύ των παρασχεθέντων στοιχείων.

6.3. Στην περίπτωση ασυνόδευτων ανηλίκων, οι συνοριοφύλακες διασφαλίζουν, μέσω διεξοδικού ελέγχου των ταξιδιωτικών εγγράφων και δικαιολογητικών, ότι οι ανήλικοι δεν εγκαταλείπουν την επικράτεια παρά τη θέληση του προσώπου (ή των προσώπων) στο οποίο (στα οποία) έχει ανατεθεί η γονική μέριμνα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

Ακολουθεί ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΝΤΥΠΟΥ, του οποίου η επεξεργασία και καταχώρηση δεν είναι δυνατή για τεχνικούς λόγους. Για όσους χρησιμοποιούν CD ήDVD να ανατρέξουν στο web site της ΝΟΜΟΤΕΛΕΙΑ, όπου το κείμενο είναι διαθέσιμο σε μορφή pdf.